

Plymouth, Pa., 13 Balandžio.

Kiek tai kartų gauname iš girsti iš Lietuvos apie darymus kratų pas lietuvius per vietines valdžias, dėl lietuviszkų rasztų įieszkėjimo, ir, kaip tēmjam iš pranesimų, visad veik tos kratos atsitinka dėl padūtų skundų per paczius lietuvius, kurie tur koki piktumą ant skundžemojo. Tokia krata visai dar neperse nei buvo priemiestyje Senapilės, ir, kaip pranesza mūsų korespondentas, pateko į maskolių nagus visai nekalti vyrai; o pręg tam dar daugelis lietuviszkų knygų, kurios but pabudinę gal ne vieno tautiszkus jausmus ir uždege meilę lietuviszkų bei tautiszko susipratimo. Toks darbas išdavėjo, Jurgio Laurinaicio, pereina rybas visokio prasikaltimo, — žiurint iš mus pusės, — nes negana ką nekaltus žmones padūda į rankas budelių — maskolių, prieš kuriūs jokio išsiteisinimo nėra, bet dar daugeliui iš mūsų brolių ir vėla ant ilgo laiko uždaro akis ir verzia likti jūs tautiszkam nesusipratime; ne vienam taip gi acima paskutinį suraminimą, kokį randa skaityme ir kokio didei troksza; taip gi prie to viso reikia dar pridēt ir kasztus sudētus ant išdavimo tų knygų, o koki daba nuėja yra ant vėjo. O juk zinome patys, kad kožnas skatikas tėvyniszkūse mus reikalūse labai sunki nū mus išgaunamas.

Ne sykį todėl išgirdę apie tokius išdavėjus atsiliepėm, kad reikia jūs pradēt savaip bausti ir atgrasiti nū tolesnių skundų.

Bet kaip pabausti jūs, juk nū maskoliszkos valdžios jokios pagalbos tame negausime? Kam to! ar-gi dėl pabaudimo nevidonų iš mus paczių tarpo atsirandanczių neturim ant tiek sylos, kad reiktu szauktis prie kokios valdžios ir laukti pagalbos.... Bet palikim szj

klausymą išriszt tiems, kurie arcziau tokių — išdavėjų gyvena ir atranda progą dėl pabaudimo ar išzmintingu žodžiu atkalbinimo nū tokio szlyksztiaus darbo. Nū savęs, vienok, reike isztart, kad praleisti pro ausis tokius darbus jau negalima, nes toki išdavėjai ne tikt nesimazina, bet kas sykis vis nauji randasi ir nedūda lietuviszkų darbams laisviau platinotis. Berods, juk jau tokių išdavėjų pradeda atsirast ne tikt D. Lietuvo ir Prusų Lietuvo, bet ir sziczion, Amerikoje, ir iš tarpo mus paczių. Juk tai visi gana gerai dar pamenam. kaip kun. A. Burba per N. 1 „Garso A. L.“ szijų metų išdavė tulą lietuvių pasprudusių iš maskolių ir vokieczių rankų, primesdamas jam suvis ne teisingai keles pravardes bei vardus kurie jam kūm tai ne patiko, ir tūm, kaip praneszė p. B. iš Prusų Lietuvos į N. 12 „Vienybės“, davė progą Tilžėje gyvenantiem judosziam išdavėjams, prisikabinti prie to ir įskusti Prusijos policijai, kad tas ir tas, toks ir toks esz. Policijai buvo gana to, ir patikėjo. Ir dabar net priėmus svetur padonystę Prusijos policije neketina priimt ir haugina dar išdavimu maskoliszkai valdžiai, o kad maskoliai ant kokios ten svetur gautos padonystės nieko ne paiso, tai tą gana gerai zinom, ir „Tėvynė“ pereitų 1896 m. yra paaiszkiniusi apie tai, Nemažai todėl ir patsai p. B. raszėjas iš Prusų Lietuvos nusistebēt turėjo, kad tarpe lietuvių ir net skaitanczių savę apszviestiesniais randasi toki, kurie ant išdavysczių taip greitai.

Girdėjome jau kiek pirmiau apie didei vertingą darbą Mintaujos gimnazijos mokitinių lietuvių, ir jie gavo virszų ant maskoliszkų inkvizitorių tiktai vien dėlto, kad visi išzvien stoji. Todėl vertētu ir mums nū jų pasimokyt vienybės bei dražsumo ir užmirsztiti visokius ne-

sutikimus, kaipo-gi ir paliauti szukavus ant kitų „kontrabanczikais, prasigėrusiais vaiteliais“ bei kitokiais epitetais, — koki dūdasi girdēt iš tulų lupų bei spaudoje kartas nū karto pasirodo, — nes tie tikrai piemeniszki prasivardzėvimai ne dūda jų autoriui garbės, bet dar parodoar nesubrendusių ar galutinąskystumą serganczių proto užnūdinto nū permier didelio sunaudojimo svaiginanczių gėrymų. Išszadėją ir užmirszėjai pradėkim dirbti visi išzvien. o tada visi mus darbai su dide sniu pasisekimu vesis ir apie išdavystes ne par-is nei vienam ir ant mislies. Užmirsztiti tokius nesutikimus ir sueiti į vienybę didei ne sunku yra, nes priezastis tam suvis nedidelė, kadangi jie dabar pakilę yra tiktai vien iš per daug augszto pasididziavimo kuljgų, norinczių, anot N. 1 „Ukinjko“ szijų metų atsakime „Tėvynės Sargui“ kunjgystę sulygūt su tikejimu, — kas po teisybei ir apsiereiszke iš garsinimų jų organūse. Todėl visus kurie to ne nor pripaziti kunjgai laiko už bedievius. Bet teisingai ant to žiurint, tai iszeina, kad tas, kuris drjstu tai pripazit, isztikro, liktu bedieviu, nes kaip gi žmogus, tas nevertas sutvėrimas, gal iszdrjsti taip pasikelti į puikytę, juk tai yra didžiausias nusikaltimas akise Dievo. Todėl kožnas tai suprantantis ir nenor pripazit ir kariauje prieš tai. Tai-gi szaljkimės nū tokio baisaus nusidėjimo ir suvienytomis sylomis darbūkimės dėl panaikinimo visokio pikto iš tarpo mus, o tada, tikrai, ir Lietuvoje gyvenanti mus broliai pradēs užmirsztiti apie broliszką neužkantą nusiziurėją ant mūsų.

— Su szium numerijų pradadame talpīt veikalą D-ro Edm. Veckenstedto „Mythai, pasakos ir legendos Žiamai-czių“, lietuviszkai iszguldyta per J. Szliupą, M. D. Vei-

kalas szis yra didės svarbos ir didei yra brangus dėl mus, nes iš to galime pažit savo boczių — praboczių ir prapraboczių gyvenimą, jų budą, mislis ir t. t., todėl siulytina yra kožnam su dide atyda skaityti bei savo draugą prie skaitymo prikalbinti.

Priesz norą sąnarių „Tėvynės Mylėtojų“ draug. turėti „Vienybę“ už organą mes nieko priezingo neturime ir pristodami ant to su noru talį si-me visus draug. reikalus, ir ant kiek galima ragiti prisizadam prisirasztyti prie minėtos draug. kodaugiau lietuvių mylineczių savo tautą, savo tėvynę. Mieriai, kaip matyt iš įstatų tos draugystės, didei vertingi, todėl kožnas lietuviszkas privalo szią draugystę remti ir prie jos prisirasztyti.

Isz Lietuvos.

Isz Suvalkų rėdybos.

Judosiszkas budas skusti viens kitą maskolių žandarams už prilaikymą lietuviszkų rasztų vis dar neisznyksta tarp lietuvių. Kaip tie skundai patinka žandarams ir kiek truckszmo pakele, matyti iš paskutinių kratų atsitikusių sziamė laike Senapilės priemiestyje Degucziūse. Nekuris Jurgis Laurinaitis, kurį galima pavadinti dabar antru judoszium, turėdamas kokią tai tarnystą Senapilėje, pereitame mete užsiėmias buvo pardavimu lietuviszkų knygų. Ponas, po kurio globa Laurinaitis tarnavo, dažinojās apie Laurinaicio užsiėmimą ir patsai bijodamas valdžios, praszalino Laurinaitį už tai nog tarnystos. Laurinaicziui pasirodė, kad jį apskundė tam ponui Adomas Smalėnskas, su kuriū dar prie tam Laurinaitis buvo susipykęs. Netekęs tarnystos Laurinaitis iszšipardavė knygą ir paskutiniame laike apskundė, naujai atėjusiam į Se-

napilę zandarų virszinjkui, Adoma Smalenską už platini-
mą lietuviszkų knygų. Nesu-
rasdami taip umai Smalensko
zandarai anksti ryta 14 d. Ko-
vo darė kratas keliūse namūse
Degucziūse, Senapilės prie-
miestyje. Tū kart nerado nė
Smalensko, nė lietuviszkų rasz-
tų. 16 d. Kovo zandarai su-
ėmė apskųstą Adomą Sma-
lenską, o potam darė krata pas
Jona Lietuvnjką tam pat prie-
miestyje. Pacziam Jono Lie-
tuvnjko bute nieko nerado, tik
netolymam nog namo Lietuv-
njko esancziam tvartelija rado
visa maiszą visokių lietuvisz-
kų knygų ir laikraszczių. Ne-
ziurint ant to, kad nog rastų
laikraszczių Jonas Lietuvnjkas
ginasi, kad tai ne jo yra, vienok
tapo nū zandarų suimtas ir ati-
dūtas po asztre sargyba. Kas
toliaus nusidės isz to dar nezi-
nia. Padūti į budelių zanda-
rų nagus Adomas Smalenskas
ir Jonas Lietuvnjkas per ju-
doszių iszdavėją Laurinaitį
abudu žmonės geri ir verti pa-
sigailėjimo turės daug kęsti
už tai ką tarnavo visūmenei.
Reikia pridurti, kad nieka taip
noriai ir greitai ne pildo mas-
kolių valdzia Lietuvoje, kaip
jieszkojimą lietuviszkų rasztų.
Ant darymo kratos pas Jona
Lietuvnjką zandarų virszinjkas
11 valandą naktyje su vi-
su buriu zemskių patsai vienū-
liktas geras varsnas bėgo kiek
tik jų visų kojos greitumo tu-
rėjo. Ir ne dovanai bėgo, nės
tikrai žinojo, kur viskas stovi.
Adomo Smalensko davė tū-
jaus fotografiją nuimti, idant,
jam kad kokios isztrukus,
greicziaus galima butų sugau-
ti. Lietuviszki tamsunai ma-
no, kad platinimas lietuviszkų
raszttų daromas pelno dėlei, o
skundus valdziai už prilaiky-
mą lietuviszkų rasztų – už ge-
riausią budą atkerszijimo prie-
szui susipykus bet kokiam kad
ir niekiausiam reikale.

— Prekės javų ypatingai
miezių ir avizų į pavasarij bis-

kį pakilo. Už miezius moka
po 80-83 už pudą, už avizas
po 75 kap. už pudą, rugėi ir
kviečiai ta pacze preke kaip
ir rudenyj. Tokios prekės
veik visoje rėdyboje. Su pa-
szaru žmonės szimet nebėdavo-
je. Pereitą vasarą buvo apsz-
czei lietaus, dėl to szienas ir
dobilai augo pusėtinai. Pre-
kė paszaro dabar į pavasarij nė
biskį nepakilo, pasiliko ta pa-
ti, kaip rudenyje buvo, tai
yra: pudas dobilų 30 kap., pu-
das szieno 25 kap. Blogiaus
su paszaru ir sziaudais yra žie-
minėje dalyje rėdybos, kur lie-
taus pereitą vasarą buvo kur
kas mažiaus.

— Pavasaris veik isztikrujų
prasadėjo. Termometras rodo
6-7 laipsnius szilumos. Nak-
tys taip-gi sziltos, kelei dabar
isz priezasties purvynų koblo-
giausi.

Vardelis.

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

Balandžio 7 d. prezidentas
McKinley persiuntė kongresui
laiszką, kureme iszrodė didį
vargą gyventojų tų vietų, ku-
rias uzliejo upė Mississipi, ir
nurodė reikalą suteikt jiems
pagelbą, nės pinigai pagelbi-
nio komiteto, kuris iki sziol
szelpė jūs, jau pasibaigė. Po
perskaitymo szio laiszko, Stu-
ba tūjaus paskyrė \$200,000
kaipo pagelbos. Rezoliuciją
tūjaus persiuntė Senatui,
kuris priėmė ir persiuntė pre-
zidentui dėl užtvirtinimo jo
pasiraszymu. Tasai pasira-
szė tą pat dien.

— Ant sesijos Senato 8 d.
Balandžio p. Morgan, senato-
rius isz Alabamos, savo kalbō-
je reikale padūtų per jį rezol-
iucijų, kuriose reikalauje pri-
pažinimo kubiecių už kariau-
janczią pusę, nurodė, kad Isp-
panai nežmoniszka apsieina
su kubieciais ir laužo tautisz-
kas tiesas. Senatas gi, kaip
pasirodė, mažai paiso apie szį

reikalą, ir net reikale užstoji-
mo už Ruiz Rivera, paimtą an-
dai per ispanus, nemislije pa-
siskubjt.

— *Kuba.* Isz Havanos pra-
nesza, kad kubiečiai po va-
dovyste R. Arango paėmė m.
Madrigą, esantį provinc. Ha-
vana. Įgulė szio miesto nar-
sei gynėsi, bet po keletos va-
landų muszio turėjo pasidūt
ir iszvyta tapė per kubiecius
isz miesto. Kubiečiai užsili-
ko czion tikčiai per keletą va-
landų ir paėmė kas jiems buvo
naudinga, pasitraukė.

Tvirtynėje Cabanas suszau-
dė du kubiecių vadu: Anas-
tazą Robaua ir B. Romierezą.

Jenerolas Ruiz Rivera ir
pulkaunjkas Barcallao taip-gi
czion laikomi. Sudo dar nebu-
vo. Gomezas, vyriausias ku-
biecių vadas, apreiszke Ispa-
nijai, kad jeigu Ruiz Rivera
liktu per kariszką sudą ant
suszaudymo apsūdžtas, tada
jis ne paleistu gyvu nei vieno
ispano pakliuvusio į jo rankas.

— *Philipinų salos.* Ispanai
giresi, kad jie paėmė miestus
Noveleta, Lecbau ir Rošario,
kur buvo stiprios pasikelėlių
įgulės. Tūmkart laivinė ispa-
niszka taip gi, sako, vėtravojo
fortą Cavite Viego, kur, pagal
praneszimą paczių ispanų, kri-
tę 1670 philipinų. Kiek ispa-
nų yra kritę nepadūda. Vie-
nok ne visur ispanai su tokiu
pasisekimu kariauje su pasi-
kelėliais ir vietomis gana sma-
gei sudūda jiems philipinai, ir
nemažai paguldo jų ant lauko
muszos. Pagelbos-gi isz Ispa-
nijos ne gal greit sulaukt, to-
kiu budu nors ir pasiseka kur
sumuszt pasikelėlius, bet sura-
mjtį jūs vis-gi per silpni, ir
jeigu neatlaikys umu laiku
pagelbos, tai maisztas ant tų
salų dar labiau sustiprės ir už-
gesjtį jį dar bus sunkiau.

— *Ispanija.* Karės su pa-
sikelėliais namažai kasztūje

randui pinigų, o paimti jūs la-
bai sunku, nės jau gyventojai
pradeda atsisakyt ant toliau
mokėti mokeszczius. Nekurio-
se provincijose, o ypacz piet-
nėse stacziai atsisakė ant toliau
dūti pinigų. Jeigu dar ilgai
Ispanijai nepasiseks suramyti
pasikelėlius ant jos kolionijų,
tai beabejonės pakils maisztai
Ispanijo. Kad pasisektu-gi
suramjt pasikelėlius reikia la-
bai abejot, nės negana ką ant
Philipinų salų ir ant Kubos
traukesi maisztai, bet dar ir
ant salos Porto Rico paskuti-
nėse dienose pakilo maisztas.
Sala szį yra nepertoli Kubos.

— *Graikija.* Užrubežinės
vieszpatystės persiuntė Turki-
jai ir Graikijai patėmijimus,
kad kaip viena taip lygei ir
kita nedrjstu pradėti karės.
Graikijai apie tai buvo pra-
neszta per Skouzesą, ministrą
užrubežinių reikalų. Jeigu-gi
kuri ne buk isz sziedviejų pra-
dėtu karę pirmutinė, tada visa
kaltė ant jos pūla ir Europos
vieszpatystės su kariszkomis
pajiegomis stos priesz tą, kad
užtart už užpultąją. Tauta
graikiszka visai ne boje ant to
ir ant savo susirinkimų reika-
lauje valdzios kogreicziau pra-
dėti karę su Turkija. Dieną
6 Balandžio mieste Atenūse
pakėlė didelę demonstraciją ir
susirinkę priesz rumus kara-
liaus szaukė: „Lai gyvūja ka-
rė! Lai gyvūja Graikija! Ei-
me į Macedoniją! Eime ant
turkų!“

Panaszios demonstracijos
buvo taip-gi ant salos Cipro,
kuri taip-gi nor susivienyt su
Graikija.

Toku patriotizmu dega ir
patys kareiviai graikiszki sto-
vinti ant rubežiaus graikiszka-
turkiszko. Todėl nū susirė-
mimo su turkiszkais labai sun-
ku jūs sulaikyti. Dieną 9 Ba-
landžio graikiszki pasikelėliai
žengė ant turkiszkos
territorijos tarp Grevenos ir
Kranos ir susirėmė su turkais.

Musza traukėsi per isztisą dieną. Tą pat dieną dalis isz jų skaitliuje 1500 perėjo rubezių ir tarp Metsoro ir Diskatos, ir per isztisą dieną muszėsi su turkais.

Gazietos sako, kad szis užpūlimas ant turkų buvo daromas be žinios Graikijos karaliaus Jurgio ir be žinios graikiskos valdžios, bet tai buvęs tikrai tiesiog maisztinųjų užpūlimas, kokių daugiausia esą Macedonijo, o Graikijo visai retai pasitaiką. Tokiu budu Graikija už szitą užpūlimą neatsako.

Szaudymai isz armotų buvo girdėt ir Larisoje pereita nedėdienį isz ryto. Szuviai szie girdėtis buvo nū Kraryjos pusės, kur, sažo, užpūlėliai ant turkų buvo po valdze Sinsiniko, macedoncziko. Telegramai isz Artos atėją pranesza, kad ir tenai toki jau užpūlimai atsitaiko. Jeigu szios žinios vra teisingos, tai jau pirmutinis žingsnis prie karės su turkais padarytas ir gal neužilgo isztikrujų prasidės karė tarp Graikijos ir Turkijos.

— *Kreta.* Admiralai užrubezinių vieszpatysczijų laivų apgarsino autonomiją Kretos, kretoniečiai ant tokio apgarsinimo atsakė szuviais isz armotų ir karabinų užriktūtais ant forto Butsunarijo, kuris buvo sergimas per užrubezinių vieszpatysczijų kariszkas pajiegas. Kaip tikrai kretoniečiai paleido keletą szuvių valakiszki kareiviai užrito savo armotas ant volų ir pradėjo szaudīt į kretoniečius. Szie paskutinei priversti buvo pasitraukt.

Tokis pasiėlgimas kretoniečių įpykino užrubezines vieszpatystes, ir angliszki marinį kai sykiu su maskoliszkais eidami per aplinkines Sphakijos naikino viską, kad tikrai kretoniečiam netektu. Angliszki marinįkai iszsiųsti taip gi buvo ir į Kastellį, kur naikino kretoniečių gyvenimus ir visokius maisztiszkus produktus.

Susirėmus kiek vėliau po szio kretoniečiam su baszibuzukais arti Viglos, europiszkų vieszpatysczijų laivinė pradėjo szaudīt į kretoniečius ir priverťe jus pasitraukt.

Dabar kretoniečiai rengesi pulti ant miesto Kissamo ir iszvyti isz czion turkus. Reikia tikėtis, kad užrubezinė laivinė ir vėl szaudys į kretoniečius.

— *Turkija.* Turkija pareikalavo, kad Graikija kogreicziau atitraukt savo kareivius nū salos Kretos, prieszingai gi Turkija ketina syla priversti tai padaryt.

Apie įpūlimą graikiszkų ir macedoniszkų maisztinųjų į Turkiją ir užpūlimą ant turkiszkų kareivių Turkija garsina, kad tai ne maisztinįkai esą, bet tikra Graikijos kariaunos stovinczios ant rubezių dalis

Isz Kurijos pranesza, kad czion muzulmanai iszpjovė daugelį Armėnų.

Neuzkentimas Armėnų per muzulmanus kyla taip gi Hadjo ir Anatolijo ir czion taip gi gal pakilt pjovynė.

— *Austrija.* Grovas Baden, prezidentas ministrų, buvo perdavęs į rankas ciesaiaus rezignaciją visų ministrų, kurie atsisakė ant toliau pildyti savo urėdą, bet ciesaorius nepriėmė jų rezignacijos ir turėjo ir vėl tie pats lįktis.

Per rinkimus į Rodą vieszpatystės pateko daugelis socialistų.

— *Danija.* Carienė naszlė, dukte karaliaus Danijos ir sesū graikiszko karaliaus Jurgio, sėdi dabar Kopenhagoje ir rupinasi sutaikīt carą Rosijos su Graikijos karalium Jurgiu. Isz depeszų atlaikytų nū caro pasirodo, kad caras ketina susitaikīt ir ant kiek Rosijos reikalai pavelys, ketina gelbėti Graikijai. Jeigu szie žine but teisinga, tai visi dabartinei rei-

kalai Graikijos atsimainytu, ir atsimainytu ant naudos Graikijai, nės iki sziol caras gundė Turkiją priesz Graikiją.

— *Transvaalijus.* Jau buvo minėta seniau, kad Transvaalijus ir Orange republikės susivienijo, kad su didesniu pasisekimu kariauti priesz užpūlikus. Tokį užpūliką jau mato veide Anglijos, kuri sutraukė czion gana daug kareivių ir laivinę ir rengesi pulti ant augszcziau minėtų republikų. Szios taip gi isz paskutinos tiekiesi į karę. Pagelbą jiemdvim pridūt ketina Vokietija ir Prancuzija, kuriedvi neužkenczia Anglijos.

Dalis darbu.

— *Milwaukee, Wis.* Darbinįkai, dirbantį unijoniszkose alaus leidincziose pareikalavo sutrumpinimo dienos darbo iki 8 adynų. Kūm tai vis pasibaigs dar nežine.

— *Cleveland, O.* Darbinįkai triobų statymo, kurie skaitliuje 5000 priguli į unijas, pareikalavo sutrumpinimo dienos darbo iki 8 ad. ir kad į darbą but priimami tikrai unijonistai.

— *Shamokin, Pa.* Reliance Mine, arti Shamokin, gengvėje įtaisė karus varomus suspaustu oru. Jeigu tas pasirodys naudingu, tai ir visose mainose bus taip varomi karai ir mulų daugiau nereikalaus.

Reikale lietuv. spaustuvės.

„Varpo“ 1 numeris, apie užmanymą p. Žiemkenczio įsteigti Tilžėje liet. kooperatyviszką spaustuvę, raszo, kad pirm visko reiktu patirti, ką ant to pasakys Prusų lietuviai, kurių lizde, Tilžėje, užmanyta vieta busimai spaustuvei. Jų atsiliepimas reikalingas ir dėl kitų priezasczių — taigi busima spaustuvė turėtu parsikviesti

reikalingus žmones isz kitų Lietuvos krasztų. O jug atėvių, ypacz isz D. Lietuvos, nelaiko Prusų valdžia, o kartais.. ir patys lietuviai iszgrauzia.

Įsteigimas spaustuvės prigul vien nū Prusų lietuvių, kurie paskutiniame laike ėmėsi tikrai už karzygiszzkų darbų. Jų atsakymą galima dasimislyti patiems, kad tai bus pavydėjimas jiems dūnos kasnio įrengiant tokią spaustuvę. Prusų valdžia veik niekad nieko nedarė dirbantiems isz D. Lietuvos. Dr. Szliupą valdžiai apskundė kun. Jurgszaitis, p. Szerną, redaktorių „Varpo“ rodos tikt policija iszvarė, nės skundų neteko iszgirsi, ir galiausiai Noveskį bei Angrabą iszgrauzė patys lietuviai dėl kasnio dūnos. Tai gi nereik užmirsztī, kad musų pakylimą tramdo netiek valdžios, kiek patys lietuviai — judosziai, ir laisviaus gyvenanti Prusų lietuviai, vietoje szelpti, iszdūda savo brolius. Nereikia mislyti, kad Prusų liet. visi yra toki niekvercziai, bet sugriovimui reikalo užtenka kelių arba vieno, paimant pagelbon policiją. Negana, kad lietuviai darys visokius kėblumus tokiai spaustuvei, nės tikt ant užmanymo dar, Jankus atsiliepė kad valdžia to nedaleisenti, bet ir spaustuvnįkai — vokiecziai, kurie vien tikrai minta isz liet. knygų, nesigailės nieko dėl praszalinimo konkurento. Tai gi dabar klausymas, ar dūsis įsikunyti tokia spaustuvė Tilžėje? P. Grižas.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Pittston, Pa. Dirba czion labai mažai ir darbą didei sunku gaut, o ypacz lietuviams, todėl neturinczių darbo yra daugelis. O kaip mus žmonės nepratę yra pasimislyt apie ryt dieną, tai ne vienas, neturėdamas susiczėdyjās nei cento, tur ir bado pamatyti. Badas priverce griebtis už visokių pra-

gumų, kad tiktai ji kaip nors apmalszyti. Todėl nekurie bando gerintis bosam, kad tie suteiktu kokį darbą. Bosai dabar taip-gi su koku tai išdidumu žiuri ant tokių prisigeritųjų ir už mažą pasigerinimą nelabai nor nei šnekėti apie davimą darbo. O iš kur imti pinigų, kad jam dūti, apie tai jisai nemislije. Tai-gi, kaip sakiau, nors tuls lietuvis netur nei cento prie savęs, tai kad gauti darbą eina ir praszo pas jeib kurį pasiskolijt ir už tūs pinigų perka sav pas bosą darbą. Bet ir nusipirkus darbą ne ant ilgo laiko gauna dirbt, nes, jei tikt bosui kuris daugiau dūda, tai jį pavaro, o szitą jį jo vietą pastato, visai nei nemislydamas sugražyti įdūtus pinigų.

Taip tai nekurie iš bosų pradėjo apsieiti; o tankiausia ant tokių apgavysezių pasirodė gudrus bosas Rewin Shaft'o p. Malony. Bet jo toks szlyksztus darbas tapė atidengtas ir 3 d. Balandžio liko suaresztavotas.

Pas jį mat keletas lietuvių turėjo nusipirkę darbus ir vienas ant syk buvo įmokėjęs \$10; o kada padirbo pora dienų, tai bosas vėl nū jo pareikalavo \$10, sakydamas, jeigu ue dūs, tai pavarysės nū darbo. Žmogelis tasai turėjo dūt, bijodamas prastot darbą. Padirbus jam tris nedėles bosas atstatė jį nū darbo ir visa \$20 dingo. Tada jis prikaltino dar keletą savo draugų, kurie taip pat buvo pirkę darbus pas minėtą bosą ir apskundė pas skvajerį. Du policmanai pribuvo pas shaftą ir kaip tiktai bosas tas grįžo nū darbo, suaresztavojo jį. Provos pas skvajerį nebuvo, nes tapė padūta į kortą. Bosas tasai stovi dabar po kaucija \$400 ir turbūt daugiau nebosaus.

Bet jeigu lietuviai ir ant toliau bus taip neiszmanus, kad taip nepsiziurėją nesž bosui pinigų, tai nors ant suareszta-

votojo vietas ir kits stos, tai ir tą taip iszpaikis ir be prisigerinimo negaus darbo. Todėl patiems reike but iszmin-tingesniais ir nemėtyt be jokio apsižiurėjimo pinigų kur nereik.

Darbinikas.

Minersville, Pa. 28 d. Kovo užsidėjo czion nauja draugystė, po vardu „Zelmū Citizens“, kurios mieriu yra suteikti pagelba draugsanariam ligoje ir numirus palaidot; jokių tikėjimiskų priderysčių ji neturės, t. y. nereiks priverstinai sąnariui tos draugystės eiti ant miszių, jei kada pasitaikytu tokias užpirkti, ne reiks priverstinai atlikti iszpažintį (spaviednę) ir k.

Jau dabar yra prisirasę 15 sąnarių, ir, kaip rodos, ta draugystė umu laiku sustiprės, nes ant drutesnio, kaip kitos, pamato pastatyta.

— Lietuviai Minersvilles kruta kaip kuris įmano.

Vieni tvėre draugystes, kiti rupinasi neva apie statymą bažnyczios, tretai taip tautiskais darbais užsiima, o ketvir- tai bando atsizymėt pesztynėmis ir nakties laike pjaustosi su peileis ir žmonių tvorais laužo.

Ypacz szie paskutiniai pradeda atsizymėt pribuvus pagelbinįkam isz kitų miestelių, neva darbo czion jieszkot. Kas toliau pas mus nusidės negalima dabar įspėti.

Bijunas.

Scranton, Pa. 8 d. Balandžio. Vakar kun. A. Kaupas isz Wilkes-Barre buvo mus bažnyczioje ir klausė Velykinės iszpažinties.

Po atlikimo iszpažinties apreiszkė mums (komitetui), kad vyskupas jį yra paskyręs į Scrantoną. Žinia szilabai mus nudziugino, nes viena, — per ilgą laiką neturėjom kunigo ir negalėjom atlikt savo dvasiskus reikalus, o antra — gaunam

vieną isz geriausių lietuviszkų kunigų Amerikoje, kokių ant nelaimės, taip mažai randama sziczion. Apart to, yra tai tikras lietuvis, kuris teisingai iszženge dėl naikinimo visokių piktažolių ant lietuviszkės lauko, nors kiti jo draugai bando atkalbėti jį nū to, — tokio tai mums ir reike, tokio mes ir laukeme su atvira szirdze.

Pributi ketina dar priesz Vėlykas.

Kaip buvo raszyta N. 11 „Vienybės“, kad skolos turim \$2,600; tai-gi reike praneszt, kad paskutinėmis dienomis vėl \$200 iszmokėjom kontraktieriui ir dar \$200 liko, kurių bus reikalas ant nupirkimo baldų į kleboniją, nes, kaip žinoma, kun. Pėza iszpardavė iszeidamas. Tai-gi skaitytojai galite matyt, kad didei klystaitie, kurie sako, kad komitetas nieko naudos bažnycziai ne gal padaryt, nes tame geriausias persitikrinimas tiems isz darbo mus (komiteto), kad į taip trumpą laiką stengėm tiek skolos iszmokėti, ir dar sziuše bedarbės laikūse. Tiktai sutikimo reikia, o viską galima padaryt. Jeigu ir visose lietuviszkose parapijose toks sutikimas vieszpatautu, nebutu girdėt jokių vaidų bei iszniekinimų per parapijonus klebono bei per szį paskutinį parapijonų. Bet ir kur-gi rasi didesnę galybę už vienybę? Nelaimė vienok, kad taip daug dar yra tarpe mūsų nesubrendusių, kurie ardo tą vienybę ir sėja broliszką nesutikimą, nepaisydami nei budo nei kelio kaip tą savo mierį pasiekti.

— Darbai ir pas mus ne kaip einasi: vieni brėkeriai dirba neva kas dien, bet tiktai po pusę ir mažiau dienos, kiti-gi po 2, 3 ar 4 dienas tiktai. Venise uždirba ant mėnesio po \$15 ar \$16; o žemose mainose, kur raką (akmenį)szaut reike — po \$20 ir \$25. Be darbo žmonių yra daugelis, o ypacz lietuvių.

— Girdėjau, kad Scrantone užsidėjo lietuviszkas Benas. Apie 10 yra ką jau moka sziek — tiek grajīt, o penki dar tikt mokītis pradės. Pagirti reike ir szį darbą mus brolių.

Vienas isz Komiteto.

Reikalai

„Tėvynės Mylėtojų“ draug.

„Vienybės“ num. 12, prezidentas p. Kazakevicia padavė ant apsvarstymo, kur spaudinti knygas iszleidziamas „T. M. D.“ Amerikoje ar Prusų Lietuvoje? Minersville's kūpa, ant susirinkimo 27 Kovo, nusprendė spaudinti Amerikoje. Visi gerai zinome, kad Amerikos darbas yra dukart, ir daugiau, brangesnis už prusiszką. Geriaus butų mums czion, Amerikoje, spaudinti; bet kiek mes atspausime už tūs pinigų ką turime kasoje? Minersville's kūpa nusprendė, bile nuspręstų nepasiteiravusi nieko, kur butų geriaus spaudinti. Amerikos liet. spaustuvnikai, mislyju, nei viens neatliks už tą prekę kaip Prusūse. Prusų liet. spaustuvės turi įsitaisę visus reikalingus akcentus dėl dabar vartojamos raszybos, ko amerikiecziai neturi, ir spauda Amerikos liet. spaustuvių yra gana prasta, iszimant paskutinius iszleidimus „Lietuvos“. Pagal gautą zinę isz Tilzės apie spaudą, raszo, kad arkuszas spaudos nū 16 puslapių, didumo kaip knigėlė „Virszinikiai“, popiera tokia kaip „Varpo“; kasztūs 46-50 markių, skaitliuje 4000 egzempliorių, kas isznesz į 12 dol. Tai-gi už tą prekę vargu spaudins Amerikos spaustuvnikai. Priegtam pats autorius atlieka korektą. Spaudinti Prusūse norime dėlto, kad bus atsakancziai atfikta kniga, pigiaus, autorius pats korektą atliks. Tą darome dėl draugystės naudos o ne pavienių ypatų su

noru jas paszelpti. Kas pigiaus atliks tam dūsime spaudinti.

Tai gi nevilkykime pradžios mūsų darbo.

Ant draugystės knigiaus asz perstatau Miką Alytą isz Luzerne, Pa. Box 380.

Mą rodosi kad nei vieno draugo nerasis prieszingo, kad už organą „T. M. D.“ bus „Vienybė“, kuri draugystės reikalus visados patalpino, ir tikime, kad „Vienybė“ ir toliaus talpins draugystės reikalus dovanai. Knigas spauditi, kiek didesnio formato kaip „Virszinikiai“ apsiima „Vienybės L.“ spaustuvė taip: kozną arkuszą isz kurio iszeiti gal 16 puslapių, skaitliuje 4000 egzempliorių, ant tokios popieros kaip „Varpas“ spaudinama kasztūs mažiause \$25.

„T. M. D.“ sekretorius
P. Mikolainis.

NB. Pagal 1-mą num. „Varpo“ szių metų, „Varpo“ skaitytojai isz Did. Lietuvos paaukavo naudon „T. M. D.“ szios ypatos: J. K. 2 rubliu

J. Vizakis 2 „
Draug. 3 „
labu 7 rubliai.

— Plymouth, Pa. Kūpa „T. M. D.“ isz Minersville, Pa. 27 d. Kovo ant savo susirinkimo nutarė spaudą draug. knigų atlikt sziczion, bet mums rodosi, kad turim dūt spaudit tenai, kur pigiau atliktas bus darbas. Pigiau gi kaip Prusūse nei viena isz lietuviszkų Amerikos spaustuvių neapsiims. Darbas ir Prusūse gal but gerai atliekamas tūm labiau, kad patsai autorius (dabar mislijamų dūt spaudon rasztų) apsiima korektą daryt. Tai apsvarstę, nutarėm dūt spaudit sziūs rasztus Prusų Lietuvoj. Nū saves gi atsi-szaukem į centraliszką draug. komitetą pasirupiti apie greitesnį atlikimą spaudon paskirto darbo. Vardan kūpos pasiraszau sekretorius

J. J. Pauksztys.

— Kūpa „T. M. D.“ isz Minersville, Pa. buvo perstaczius manę ant knigiaus szios draugystės, bet turiu už reikalą atsiliepti su atsisakymu, nės savo loenų visokių knigų daugybę turiu ir nēr kur nei sutalpijt atsakancziai, todėl paimti dar draug. „T. M.“ knigas jau negaliu. Už tai visi draugai teiksītės mą atleisti. Su gūdone
J. Pauksztys.

Lux in tenebris lucet.¹⁾

Henryko Sienkievycziaus.

Kartais rudenį, ypacz Lapkrietyje, užaina taip drėgnos, tamsios ir nesmagios dienos, kad gyvenimas net sveikam žmogui įsipyksta. Nū tol, kaip Kamionka pasijuto nedagalijęs ir paliovė dirbęs prie „Mielaszirdystės stovulio“²⁾, toks negražus oras daėdė jam labiaus už paczią ligą: kas rytas iszrėplinęs isz lovos szlūstydamo didelį apžėlusį dirbtuvės langą ir veizdėdamas augsztyt tikėjosi pamatysias nors kraszeziuką giedro dangaus; bet kas rytas isztikdavo jį vilius. Žemė buvo aptraukta standžia, palsza ukana; lietus nelijo, o vienok ant kiemo net bruko akmens iszrodė, kaip iszbrinkusios nū vandens pintys. Viskas buvo szlapia, tizu, perimta drėgnumo, kurio skirtingi laszai, puldami rėnų uzlinkiman, skambėjo su kaszin koku nebilties vienodumu, tarytum mastėdami tą taip tingiai slenkantį liudnumo laiką.

Dirbtuvės langas buvo iszvestas kiemolink, kurį isz galo siekė sodas. Už perų lygustai žaliavo žolė, nū kurios dvelkė mirtis ir puvėsiai, bet medžiai su likusiais lapais ant jų dū nū drėgnumo szakų, truputį aptraukti ukana, iszrodė jau visiszka apsmurgę. Kas vaka-

1) Szviesa ir tamsi szvieczia.

2) Stovulys – kurs stovi, kaip gyvūlys, kurs gyvūja, mitulys, kurs minta.

ras aidėjo tarp jų varnų karkšėjimas, kurios isz girių ir laukų skrijo miestan į žeminį gūlį ir, smarkei plesdėdamos sparnais, tupė tarp szakų ant nakvynės.

Tolygiose dienose dirbtuvė pasirodydavo nesmagi, lyg kaulinyczia. Murmulas ir gipsas nereikalauja zydrumo, o tokioj' palszoj' szviesoj' jų baltumas iszrodė sziek tiek gėdulingas: stūmens isz tamsios terrakotos, prastodami visokį linijų raidumą, persimainydavo į kaszin kokius neapribotus ir beveik baisius pavidalus.

Nevalumas ir netvarka padidindavo dirbtuvėje liudnumą. Ant grindų gulėjo stora eilė dulkių, atsiradusių isz trupinių sudziuvusios terrakotos ir isz purvų, prinesztų isz gatvės. Sienos buvo neaiszkios, tikt kūrnekur apipūstos rankų ir kojų modeliais, o sziaip dykos; netoli nū lango kabojo veidrodėlis, ties kurio arklio kauszas ir poksztelė makartiinių kvietkų suvis buvo pajūdavę nū dulkių.

Kampe stovėjo lova, užklotas su sena ir sumankyta kaldra, ir naktinė spintelė su geležiniu žibintu. Kamionka isz spulumo neturėjo skirtingo gyvenimo ir nakvojo dirbtuvėj'. Paprastai lova buvo užstatoma sienutėmis, kurias dabar atitraukta, idant ligoniui lengviaus butu dirsteletį pro langą, stovinti ties jo kojomis, ir žiurėti, ar nesiszvieczia. Kitas dar didesnis langas, iszkirts dirbtuvės augszte, isz lanko buvo taip apdulkejęs, kad net aiszkiose dienose įeidavo per jį palsza ir liudna szviesa.

Vienok nesiszvietė. Keletui tamsių dienų praslinkus debesys suvis nesileido žemyn. Oras nū tankios ukanos perdēm atidrėko, ir pasidarė tamsias. Kamionka, nors iki sziol guldavo lovon su drabužiais, bet pasijutęs blogiaus nusirengė ir atsigulė jau isztikro.

Teisybę sakant, jis netiek sirgo kokia nors apribota liga, kaip buvo pakirstas, suvytęs, sukritęs, sumizgęs ir nuliudęs. Visiszkas sunykimas pagenėjo jam kojas. Nenorėjo mirti, bet nesijautė turis užtenkančei spēkų gyvaszciai.

Ilgos tamsios dienos valandos pasirodė jam dar ilgesnės, dėlto kad neturėjo prie savės jokio gyvo daikto. Jo pati numirė pirm dvideszimties metų; giminės gyveno kitame szalies kraszte; su draugais nesuteikė. Paskutiniais metais atsitraukė nū jo pažistamieji dėlėi kas syk pasididinančio jo kramtumo ir užgaulumo. Isz pradžių toks jo dvasios teikimas žmonėms įtikio, bet paskui, kada darydavosi kas syk didesniu prasztarėtu ir už jųkus ant ilgo pasizėisdavo, net artymiausi jojo atsivadėjo.

Buvo taip jau laikoma jam už pikta, kad į senatvę jis pasidarė maldingas ir imta vainoti jo nūszirdumas. Apmaudingi sznekėjo, jį sėdint bažnycziose, kad, susipazinęs su kunigais, užtikrintu sav užsteliavimus į bažnyczias. Bet tai buvo neteisybė. Jojo maldingumas rasi netekėjo isz gilaus ir ramaus tikėjimo, bet panaudum nebuvo.

Kas vienok nusznekejimui dadavė teisingumo iszvaizdą, tai kaskart pasididinantis Kamionkos szyksztumas. Jau nū kelių metų isz szyksztumo apsigyveno dirbtuvėj'. Dievas zino kū mito ir iki tam laipsniui sukaneveikė savo sveikatą, kad ant galo jo veidas pasidarė permatomas ir geltonas, tarytum isz vaszko nulipytas. Lenkėsi žmonių taip jau ir dėlto, kad kas nepareikalautu kartais nū jo kokios paszalpos.

Apskritai sakant, tai buvo žmogus suirusio budo, surugęs, ir baisiai nelaimingas. Vis tai nebuvo perdēm aplami notura, nės jojo ir ydos turėjo sav tikras artistiszkas žymes

(dėmes). Kurie dingęjo jį prie tokio szyksztumo didelį tortą sukrovus klydo. Kamionka isztikro buvo neturtė. Iju, nės viską, ką turėjo, iszdavinėjo ant akvafortų, kurių spintoj' pridėjo pilną dėžę ir kurias laiks nū laiko peržiūrė davo ir skaitydavo taip atsargiai ir godžiai, kaip nūminykas skaitydamas pinigus. Szj pamėgimą slėpė kū rupiausiai, rasi dėlto, kad užaugo dirvoje nelaimės ir didelio jausmo.

Sykj mazdaug į metus, pacziai pasimirus, pamatė pas antikvarijj seną raizinį³⁾, perstatantj Armidą – ir Armidos gimyje nustebejo (pamatė) pa naszumą į veidą savo numirėlės. Tūjaus įgijo tą raizinį ir nū tolesnio laiko pagavo jieszkot graviurių (variavaizdžių). isz pradžios perstatanczių Armidą, o paskui, pamėgimui augaut, ir visokių kitų.

Zmonės, nustojusieji labai mylimų esybių, turi už ko nors užkabint savo gyvastj, – kitaip negalėtu gyvent. Kas link Kamionkos, nieks butų nedašiprotėjęs, kad szis apysenis prasztarėta ir savnora kitados užvis labiausiai mylėjo savo paczią. Tikėtinas daiktas, jeib jį nenumirsztat⁴⁾ (kad butų jį nenumirus), rasi jo gyvenimas butu tekėjęs giedriais, placziais ir žmoniszkiais. Ar szaip ar taip szj meilė pergyveno Kamionkoje ir jo laimingus laikus ir jo jaunystę, o dar-gi ir jo talentą.

Maldingumas, kurs ilgainiu perėjo pas jį į paprotj užlaikyti iszvirszines formas, lygei isztekėję isz to paties szaltinio. Kamionka, neprigulėdams prie giliai tikenczių žmonių, pacziai mirus, emė melstis už jos duszią, nės jam rodėsi, kad tai vienintelis daiktas, kurj jis ir galjį padaryti, ir kad tokiu būdu jūdu dar vienija szioks toks siulas.

Noturos, ant pažiuros szaltos, tankei moki mylėti ir labai tvirtai ir isztvermingai. Pa-

cziai numirus, visas Kamionkos gyvenimas ir visos jo milys sukosi apie jos atminimą ir semė isz jo maista, lygei kaip siurbėlinis augalas semia maista isz kelmo, ant kurio auga. Bet isz tolygių atminimų žmogaus augalas gali semti tikt užnūdytus syvus, sudėtus isz gailesczio ir baisaus nusiminimo. Uztat ir Kamionka nū dijosi, raukėsi ir menkėjo. (Pabaiga bus).

Perzvalga.

„Lietuva“ num. 12 raszo, kad Maskolija turinti 130,000,000 gyventojų, ant mokslo iszleidžia ne daugiau, kaip turintis 3,000,000 gyventojų, Naujorkas.

Dėlto Maskolija virszija visas vieszpatystes su iszleidimu ant kalinių, daugiausiai politiszkų, bei policijos su žandais. Vien tikt Lietuvoje, kiek yra tų paszlemėkų del gaudymo liet. knygų bei dabo-tojų kur vaziuja kunigai. Dar bar bažnytkaimiūse, kur niekados nebuvo ir nereikėjo policijanto, yra po vieną, kuris uždabotu ir raportavotu, kur vaziuja vietinis kun. bei koki kun. pas jį atvaziūja; o apie gaudymą vagių ir tvarką jiems nerupi, nes patys su vagimis dalinasi uždarbį, bei prirodo vagims kas turi geresnius arklius, kaip antai Pilviszkijų policijos vyresnysis.

Apie komitetą dėl Emigrantų namo, „Lietuva“ rodyja nėsiskubjti o tiktai rinkti pinigus, nes be pinigų komitetas nieko nenuveiks; o ant pradžios menkiausei reikia nors \$2,000, o tada bus galima pradėti. Aukas, kol jų susirinks daugiaus, gali priiminėti laikrasz czių redakcijos ir „Susiv.“ kasierius.

„Rytas“ num. 9 isz visos galės gina Lietuvos kunigus, ką

3] raizinys, io – sztych, ryt.

4] tarinys vartojamas Paprienej Suval gub.

sudėjo su „viernaiseis“ ant „krasnago kresta“ kurios draugystės mieris yra, pakajaus laike platjti stacziatikystę tarp nemaskoliszkų tautų, o karės laike rupjtis apie sužeistus karėivius; ir kun. Burbą, kad tikrai gerai padarė iszmesdamas dėzes isz bažnyczios, kurios buvo prikaltos rinkimui aukų ant Emigrantų namo.

„Rytas“ sako: „Amerikos laikraszcziai pasipiktino“ ir pagal palikimo Iszganytojaus apie kunigus turime: „Kas jusų klauso, manęs klauso“, bet užmirszo Iszganytojaus žodžius: „Bėda tam, per kurj papiktinimas ateina“. Nieks nepeiktu Lietuvos kunigų už prisidėjimą prie anos draugystės, jeigu jie nors lygiai rinktu aukas ir patys aukautu ant musų paczių reikalų, kaip tai padarė dėl anos draugystės, nes mums musų reikalai yra brangesni už visus, anos draugystės mierius, nes mes esame iszbadėję ir dvasiszkai mirsztame budami pažeisti ant viso kuno.

Iszteisinimo, kad kunigai atvirai negali rinkti aukų ant musų reikalų, nėra visai. Priesz liet. knjgas ir laikraszczius stovi tukstancziai durtuvų ir kulkų bei gaujos visokio menciaus paszlemėkų – czinovnikų, o tacziaus jų nesulaiko, nors daugelis neszėjų knjgų tampa sukiszi i kalinius ir isztremti isz tėvynės ant viso amžiaus. Rinkti ar kas ir patiems jas dūti yra visai atviras kelias, kurio niekas nepastotu. Rinkti aukas galima po visokiais paveikslais jeigu tiktai nestokūtu vadovams ir rinkėjams gerų norų. Daugelj tukstanczių rublių lietuviai yra sudėję ir iszsiuntę ant misijų bei iszpirkimo vaikų Kinūse, leisdami savo vaikams, o ir patys, į stacziatikius virsti. Musų kunigų rupestis turi buti pirmu namieje apsirupjti. Musų rupestis turi buti, sustiprėti tikėjime ir tautiszkume ku-

rį stengiasi maskoliai visaip iszniekjti o savajj iszgirti bei melūti, kad mes esame pirmiaus buvę maskoliais; o tą visą galima a'likti vien tiktai su knjgomis, nes pamokslų policija klauso, o žodziu ką persergėti, vėl negali, nes tas jį iszdūs valdžiai. Reik buti gudriems kaip žalcziams o nekaltiems kaip karvelems. Tiek apie priderystes Lietuvos kunigų.

Kun. Burbos iszmetimą dėzių isz bažnyczios, nei vienas nepagirs, iszėmus „Rytą“. Prikaltos dėzes bažnyczioje iszbuvo daugiaus pusės metų ir klebonas turėjo raktelius nū jų, kur nē jau asz, nei „Vien.“ re-dakcija, nei parapijonai pinigų iszimti, ir bažnyczioje gaspadoriauti negalėjo. Parapijonai nutarė ir su daleidimu klebono tapo prikaltos dėzes. Kilius klausymui kiek galėjo buti sumesta į dėzes, privalumu buvo klebono tai apgarsinti ir galas, ir nereikėjo dėzių iszmesti, tūmi sutersziant savo ypata priesz visūmenę, kaipo prieszingą naudingiems mieriams.

„Kun. Burba atidūdams dėzes kam priguli, padarė taip, kaip turėtu padaryti kiekvienas klebonas“ sako „Rytas“, ir kad visi ims dėzes kalinėti „tada bažnyczia gražiai iszrodys – bet bus tada ne bažnyczia – rinka greicziaus ar karcziamas“. Ar tai butų susipratęs kun. Burba, kad leisdams prikalti dėzes negerai padaręs, ir jų iszmetimu pataisęs savo klaidą? Pagal „Ryto“ tvirtinimą iszeitu isz bažnyczios rinka, kad kolektavojo bažnycziose paszalpai naszlaiczių Pittstone, Plymouthe. Wilkes-Barre klebonas bažnyczioje kolektavojo ant Emigrantų namo, ir ateitėje keta liet. bažnycziose kelis kartus per metą kolektavoti ant Emigrantų namo.

Pagal „Ryto“ protavimą tai viskas pavirs į rinkas – karcziamas; gerai dar, kad „Ry-

tas“ nėra kokių vyskupu, nes nū jo neįsisuktum neatlikęs rekolekcijų. „Rytas“ sako: „—yra tai dvasia prieštaravimo, kučia sukėlė maisztus lenkiskose parapijose“. Kur čia „Rytas“ atsidurė, tai nesu prantu? Mano rodyjimas dėžes atgal prikalti nėra *maisztu* tiktai atitaisymas neįsžmintingo darbo kun. B. „Kunigas turi išdūti skaitlių augsztesnei vyskupo valdžiai apie visus jo rupescziui pavestos parapijos reikalus“ ir *nukalęs dar pridėjo*, buk asz taip sakęs: „ne, tu ri manęs klausyti, leisk prikalti dėžes potam asz isz tē imsiu pinigų“. Yra per toli įkiszimas nosies arba kaip pats „Rytas“ sako „sn...io“. Jei „Rytas“ nori ginczus vesti tai te nerodo nebuvsių daiktų ir nevaiszina savo priešą tokiais epitetais kurie jam pacziam nepamėgsta ir spaudon netinka. Malonu butų mums iszgiristi ir „Ryto“ prisivertimą prie Emigrantų namo imant paveikslą isz kun. B.; ir neginti tokių, kurių pareiga yra patiems apsiginti ir iszsiteisinti turint savo organus. Apie iszdavimą skaitliaus vyskupui, nelabai galime tikėti jūs tikrais esant, kadan gl girdėti kad parapijos knigos yra raszomos lotyniskai bei vietoms laksztai iszplėszti bei parapijos pinigai pasisaviti; ar galėjo tikrus skaitlius iszdūti Masziotas, Peza bei Balcevičius? O gal tikrumas skaitlių to reikalauja ir vyskupui toki tinka.

„Lietuvizskas Laiszkas“ talpina savo skiltise rasztelius atbudusių Prusų Lietuvos mergaicių. Pirmoji pažadįtoja yra *Veronika*, kuri, kaip matyti, tikrai imasi už darbo ragindama, kad kūdaugiausiai prisidėtu prie jų burelio ir nesztu szapelius ant tėvyniszko aukuro ir pustų tą liepsnojančią ugnelę lietuvystės, kuri iszdegus ims smarkiau degti mesdama kibirskztis į visas szalis ir uždegs visas szirdis. Veronika

prisipazįsta, jog pirmiaus jai buvo vis tiek lietuvystė ar vokietystė, ir sako: buvome maliavotos vokietyste, lyg koks balvonas nepritinkancziais dazais. Veronika sako užmetinėjantiems, jog tą pradėjusi viena ir užsikavojus nū visų, prispirta nenumaldomų szirdies jausmų. Isz to matyt, kad Veronika yra tikrai pamylėjusi tėvynę ir tautiecius dėl kurių labo pasiēmė darbūtis nedbodama nei jokių užmetinėjimų. Mes isz savo pusės rodytumėm toms naujoms darbinjkėms ant tautiszkos dirvos pradėti ir darbą naują, o tai, kad jos savo rasztus raszytu ir atspausti dūtu vien lotyniszkomis raidėmis, per ką pirmos skirtu kelią į vienybę su visais liet. darbinjkais; nes Prusų Lietuvių spauda su vokiszkomis raidėms, turės dūti vietą lotyniszkomis raidėms.

„N. L. Ceitunga“ pranesza, kad Karaliaucziuje, kur ant vasaros darbų daugis lietuvių atvyksta, lietuviszką dievmaldystę (protestoniszka) keta atlikti, idant lietuviai savo kalboje Dievo žodį apsakant girdėtų. Musų katal. apielinėse kur vien tiktai lietuviai gyvena, kaip antai Vilniuje ir jo apygardese, pamokslai sakomi lenkiskai, nors žmonės jų neįszmano ir reikalauja lietuviszkų, bet vadovai to neda leidžia, o apie iszkeliavusius ir dideis bureis nieks nesirupina. Protestonai dvasiszki, matyt, labiaus rupinasi apie savo avėles už katalikiszkus.

Prusų liet. laikraszcziūse dovanai jieszkosi žinių apie lietuvius ne Prusijoje gyvenanczius. Jie daug priposmūja apie Berlyną ir szeip dar visokių niekų, bet apie darbus ir kylimą lietuvių svetur, tai jie laiko turbut už nevertus savo skiltise talpiti, ir tūm rupinasi apie liet. pakėlimą. Mums rodo, kad vietoje tuszczių žinių, geriaus butu praneszti apie lietuvių darbus svetur gy-

venaczius, imant žines isz liet. laikraszczių.

P. Pelėda.

Turtas ir laime.

Isz gudiszko.

(Tasa.)

Ne, tu ne gali eiti; tu mane myli ir turi sziczion likti; iki ryt dienai tu mano valdžioje. Eime! — tarė jisai stengdamasi nusivesti Valeriję.

— Paleiskite manę! — pratarė Valerije norėdami iszsivalnyt isz rankų Samueliaus.

Samuelius paēmė ją ant rankų ir stengėsi nusineszt ją į savo kambarį. Toje valandoje pasirodė Rudolfas su Antuaneta. Pamates, kad Valerije szlijasi iszitraukt isz bankieriaus rankų, Rudolfas suriko ir, isztraukęs revolverį, pūlėsi prie Samueliaus. Samuelius pamatė tai ir nusigandęs paleido Valeriją.

Bet už valandėlės ir vėl pagriebė ir su riksmu:

— Jeigu mes negalim gyventi iszvien, tai mirk sykiu su manimi! — jisai pūlė sykiu su ja į prudą.

— Baisus žmogzudi! — suriko Rudolfas ir, numetes virszutines drapanas, pūlėsi pasikui.

Du lekojai taip-gi pasirodė isz už krumų ir pūlėsi gelbėti. Kada Samuelius su savo auka pasirodė ant pavirsz vandens, Rudolfas nutvėrė Valeriję ir isztraukė ant kranto, palikdamas lekojam gelbėti Samuelių.

— Nevertėli! keikė Rudolfas vilkdamasi drapanas ant szlapių marszkinių, ir žiurėdamas ant Samueliaus, kurį lekojai pasiguldė ant žolės, stengėsi atgaivinti.

Po tam paēmė Valeriję, susuko į plosečių ir nušesęs į karietą iszvažėvo.

Jų parvažėvimo niekas nepatėmyjo. Už valandėlės, paguldžius į patalą, Valerije atvėrė akis.

— Na, sunkiausia nelaimė nuslinko! — tarė Rudolfas, — bet kas bus su aprėdalu; už dvideszimts minutų svecziai suvaziūt pradės.

Atsitolinus Rudolfui, Antuaneta asztrei subarė Valeriję ir paliepus iszsigerti ką nors pastiprinanczio, liepė pasiskubit apsirengt, kad svecziai nedažinotu apie taip szlyksztų atsitikimą.

Valerije pakilo ir apsirengė. Už adynos laiko jau visi buvo bažnyczioje, ant szliubo; po szliubui sugrįžo namon, kur jaunūsius priēmė kuningaiksztienė. Bet vos spėjo žengti pora žingsnių, užtemo akise Valerijos ir, jei ne Edgaras, butu pūlusi ant žemės.

Su pagelba gydytojaus pasisekė atgaiviti ją ir už valandėlės drucei užmigo. Pabudus ant rytojaus, apypietėje atidarė akis ir, pamaczius sėdinczius szale Edgara ir Antuaneta, apkabino kaklą Edgario ir tarė:

— Edgar, atleisk mą, kad asz tavę vakar taip iszgasdinau, asz dabar jaučiziūsi beveik visai gerai.

Vieną kartą, kada Rudolfas su savo paczia važėvo atlankyti savo draugą, kurisai gyveno už miesto, bevaziūjant per priemiestį patėmijo apie vieną murą daugybę apsirengusių žydų ir visą eilę vežimų.

— Ką tas reiszke? — paklausė Rudolfas miestiszko serzanto.

— Sziaudien buvo szliubas sinagogoje, Jusų mylista, — atsakė serzantas. — Bankierius, milijonierius Mejeris vedė dukterį Leibo Zilberszteino, ir kaip isz tos priezasties bankierius yra paskyręs gauses dovanas dėlto ir žydų tiek prisirinko.

— Jisai apsivedė! tas negalbut, — kalbėjo Antuaneta netikėdama tam.

Rudolfas jūkėsi atsiloszes į užpakalį.

Viskas ko puikiau! Jisai iszeirinko pritinkanczią porą. Ji-

sai matyt užmirszo jau apie Valeriję.

— Tu per daug siaurai žiuri ant visko. Asz visai kitaip suprantu. Apie apsivedimą Samueliaus reik kogreicziau praneszti Valerijai, kad ji netikėtai apie tai nedasigirstu prie Edgario.

— Gerai tu sakai; ryt Edgarias iszeina ant vartos. Tai geriau bus ryt ir praneszt apie apsivedimą Samueliaus.

Ant rytojaus, kaip tiktai Edgarias iszejo pildyt apicieriską tarnystą, Antuaneta atėjo pas Valeriję.

— Ant tavo akių, Antuaneta, asz matau, kad tu ką tai nori mą pasakyt.

— Teisybė, asz turin tav ką tai pasakyt, bet kad tai ne yra kas linkamo, todėl pasitaikiau atelti kada tavo vyro nėra.

— Ką-gi tokio pasakysi? Gal apie Samuelių?

Meldziu ne kanky manę, Antuaneta, tu negali suprasti kaip mą szirdį skauda už jį.

Ar ne atsitiko kas su jūm? Gal serga?

— Ne, visai ne tas; Samuelius sveikas ir kad iszgelbėti tavę nū kankinimo jausmų, jisai apsivedė.

— Apsivedė?... — suriko Valerije. — Kaip jisai driso tai padaryt!

Antuaneta iszpasakojo viską ką vakar matė ir girdėjo.

— O ta zydelkaitė, su kuria Samuelius apsivedė, ar graži? — paklausė Valerije.

— Teisybę turiu pasakyt, kad Samuelius tikrai mokėjo iszsirinkti; tai tikrai grozybės paveikslas. Jisai galės tikrai užmirszt tavę; todėl ir tu turi ant visados iszmesti jį isz szirdies savo ir atidūti save visą Edgariui. Žiurėk! (Jijė parodė ant didelio paveikslo Edgario kabanczio ties biuro). Tasai teisingas ir geras žmogus myli tavę, todėl neturi tiesos but jam prieszinga.

— Tu turi teisybę, Antuaneta, asz viską užmirsztu ir

atsidūdu Edgariui.

— Teisybė pergalėjo ir dabar asz linksma girdėdama isz tavo burnos sziūs zodzius, — tarė Antuaneta. Edgarias mą sakė, kad panedėlyje vaziūsi-me ant teatro ir meldė ir mus vaziūti.

Tos paczios dienos vakarą Samuelius gavo laiszką ir sykiu kokį tai riszinį, kurį iszvyniojas, rado pariuras, kurias buvo dovanojas Antuanetai ir Valerijai. Laiszke buvo paraszyta, persipraszymas Valerijos ir Antuanetos, kuriedvi teisinosi, kad taip ilgai jam nesugražino tų daiktų.

VII.

Samuelius ir jo pati.

Dienoje spektakliaus Valerije pasirengė į puikiausias drapanas; jį norėjo pasirodyti puikiau priesz visas ant spektakliaus (perstatymo) atėjusias žiupones ir tūmi mislyjo paszaliti nū savo veido žymę nusiminimo.

Per paskutines dienas ji stengė kiek pertikrīt savę, kad ji daug augszcziau stovi negu Samuelius ne tiktai grazumu bet ir dvasiskais gabumais ir puikiausia kiltės garbe, kūmi statė savę augszcziau visko.

Tikra ir szirdinga meilė Edgario atmokėjo už visus skausmus jos szirdies perleistus paskutiniame laike.

Grazios ir puikės pilnos aristokratkos uzvydės jai, žiurėdamos ant jos vyro, ko negalima buvo laukti apsivedus su Samueliumi.

Jau baigė grajit uvertiurą, kada Valerije su Edgariu įėjo į gultą, kur jau sėdėjo Rudolfas su savo paczia. Publikos ant teatro prisirinko daugybė. Ozion buvo gražiausios ir turtingiausios žiuponės, visi pagūdojami vyrai miesto Peszto; bet atėjus Valerijai visų akys slydo ant jos; tukstancziai zingeidingu akių tēmijo ant linksmo veido ir dziaugsmu verdanczių akių.

Bet sztai uzdanga pasikėlė

ir visų akys pūlė ant scenos. Pasirodė Patti ir viskas nutilo pasklydus balsui giesminikės. Tūm tarpu pamazėle prasiverduryš szalyp esanczios gultos ir, paziurėjas ant įėjusių, Rudolfas prikando apatinę lupą ir, pasilenkes prie paczios, kuždėjo tai ką tai; toji sudrebėjo, bet nepasuko galvos; už valandėlės jį pasilenkė prie Valerijos ir tyka tarė:

— Valdyk savę, į artymą gultą ką tik dabar įėjo Mejeris su paczia.

Uzsiklausius giesmės garsingos artistkos, Valerije nepatemyjo kaip tūdu įėjo, bet iszgirdus zodzius Antuanetos szirdis jos užmirė.

Antuaneta, nemažiau sujudinta, negalėjo dalaikyt ir zingeidingai nors isz szalies žiurėjo ant bankieriaus gultos. Josios akys pirmiausia sutiko Lidą ir josios aprėdalą, kuris labai gerai jai tiko. Samuelius, kaip ir visada buvo pritinkančiai ir prastai apsirėdęs, buvo iszbales. Jisai visas buvo užimtas perstatymu ir rodos nei nejautė, kad szale jo sėdi jo pati, kuri, matyt, didei nekantri buvo isz tokio apsiėjimo savo vyro. Antuaneta vienok patēmijo, kaip jisai paziurėjo keletą kartų ant Valerijos ir kozną sykį veidas jo mainėsi.

Kunigaiksztienę spektaklius taip gi neuzėmė, jaja kankino noras pamatyt Lidą, bet baimė sutikti akis Samueliaus, laikė ją.

Pagaliaus, negalėdama pergalėti savę ir pasinaudojus valanda, kada Samuelius atsisuko ant scenos, Valerije godžei žiurėjo ant zydelkaitės ir szirdį jos suspaudė: tas taip meilus sutvėrimas, perpildytas ugnies ir karsczio; lengvai galėjo pergalėti szirdį vyro, net jeigu tasai but vedęs be jokios meilės. Szirdis kunigaiksztienės virė piktumu prie mislies, kad Samuelius driso iszsirinkti tokią gražinkę. Gilei užgauta ji atsisuko ir akys jos pūlė ant

Edgario.

— Taip, — mislijo sav — Edgarias labai dailus, jis kunigaiksztis; jisai tiek augsztesnis už tą... zyda, kad tikrai yra vertas deszimts sykių but labiau mylimu.

Kaip tiktai nusileido uzdanga po pirmos permainos, Valerije pagriebė už rankos Edgarią ir tarė meilingu balsu: „Edgar!“ (Toliaus bus)

Pigi ganykla.

Geriausia vieta dėl ganyklos kavių — ant kalno, kuris yra tarp zydinės brėkerio ir stubų (baltųjų). Ant mėnesio kasztūja tiktai \$1,50, bet reikia isz virszaus nzmokėt.

Reikale kreipkitės pas
Hugh H. Jones
E. Ochar d str. Plymouth, Pa.

Padėkavonė.

Siuncziu padėkavonę dėlei Kelpsh Noreiko & Co. už pri-siunstą man auksinį laikrodėlį, kuris pasirodė tikrai vertu uz-mokėtų už jį pinigų.

Ne misliju, kad kas nors isz lietuvių, kreipientisi su pirkimu prie tos kompanijos gal buti apgautu kame nors; asz veliju visiems pirkti tenai, o tikiūsiu, kad kiekvienas bus užganėdintas.

Linkėdamas visokio gero pasivedimo dėlei Kelpsh No-reiko & Co. liekūsi su gūdone Ignas Matiliunas

569 S. Jefferson Str.
Chicago, Ill.

Balius!

„Darbinjų Kliubo“ draugystė isz Plymouth, Pa. kele pirmutinį dar tikt balių 20 d. Balandžio (April) ant Armory Hall. Muzykė bus pirmos klisas. Malonėtume labai, kad ko daugiau sveczių teiktusi pributi ne tikt isz Plymouth'o, bet ir isz ap-linkinių, nes tą balių mes rengeme ne dėl kokio uzdarbio, tikt dėl pasi-linksmnimo, sulaukus, po ilgo alkio gavėnios, linksmiausios mūsų gyve-nime szventės, nes balius pripūla treczė dieną Velykų.

Visus malonei užpraszo.
Komitetas.

Mythai, pasakos ir legendos Žiamaičiu.

Surinkti ir išleisti per D-ra Edm. Veckenstedta,
vyresnyji senoviszkų kalbu mokytoja prie Nikolajaus
gymnazijos. Liepojuje (Kursze).

Lietuviszkaĩ iszgulde J. Szliupas, M. D.

Prakalba.

Mythai, pasakos ir legendos szito veikalo yra paimti isz lupų Žiamaičių, kurie prie Lietuvių stovi panesziame prietikyje, kaip gyventojai sziaur-vokiszkos žiamumos prie vokiečių vidurinės ir pietinės Vokietijos. Ant kiek man proga pasi-pynė, asz stengiausi surinkti visas sakmes, kurios palyti dievų ir daimonų svieta tarp Žiamaičių. Tai-gi rankius suteike medegą, kuri veda mus prie pasidarymo mythologiszku ypatų, lyginai kaip medegą, kur ypatos Žiamaičių mythologijos apreiszkia pilningą vienokumą savo esybės: rods tuli mythai ir pasakos dūda pažinti įtekme gadynės, kurioj padilginta phantazija regimai darodinėjo savo formavonės pajiega, kūmet ji vis dar lengviai loszia su dievais ir daimonais senoviszkos žmonių tikybos, nors anie jau rengiasi patekti euhemerizmui) ar pilningai ūzmarszcziai.

Ne maziaus stropumo kaip prie rinkimo ir valymo materijolo kas link dievų ir daimonų svieta asz pėdėjes esmi ant medegos kitų kategorijų, kurias mythologija pratusi yra statyti. Tokiu budu veikalas padūda mythologija Žiamaičių, kaip ji dar sziaudien gyvūja padavimūse žmonių, kurių labai senoviszkoje kalboje ji pasakojama yra.

Su pasitikėjimu, kad prielankiam skaitytojui, kuris neturi poranka pagelbos įnagių, bus mielas veikalas, kur tai vis, ko reikia kas link ethnologijos, lingvistikos ir mythologijos, parupinta yra, asz esmi paraszes sekanczia įzengą, kuri stengiasi paaiszkinti taip-gi methodą rinkėjo ir iszleistojo.

Prie tam asz esmi pridėjes etymologiszkus prieraszus, kurių uždūte yra, per kalbiszkus iszaiszkinius suteikti gilesnį įzvilgį į esybę ypatų, negu tai gali padaryti iszguldymas, o kaip kur net pats padavimas.

Liepojus, 28 d. rugsėjo, 1882 m. Edm. Veckenstedt

I n z e n g a .

Szitas veikalas yra vaisiumi mano ūziēmimo su padavimais Žiamaičių. Kada asz pirm nepilnai ketverių metų apleidziau Vokietija, idant ūzinti manō dabartinę vieta prie Liepojaus gymnazijos, manę gaivino viltis, jog szale tinkamo ūrėdiszko veiklumo asz rasiu gana laiko ir proga, kad galėcziau praplatinti ir pagilinti savo kalbiszkas studijas, lyginai kaip — jeigu man likimas butų prilankus — suteikti naują mythologiszka materijola dėl tyrinėjimų. Jog toji viltis ne-

1) Euhemerizmas vis tiek, ką sakmė, pasaka. Žodis pasina nū vardo Euhemero isz Messėnijos, gyvenusio gadynėje pirmųjų Ptolemajų, kurs savo rasztūse tvirtino, kad dievai, drauge su hėrojais, buvo isz pradzių žmonėmis, ir kad pasakos apie jūs buvo tiktai žmogiszkos buitys, pakylėtos imaginacijoje dievotų maldinjkų. Veikalas Euhemero labai pasiplatino anose gadynese.

J. S.

buvo apgavinga, parodo veikalas, kurį sztai pavedu visūme- nei: daugiau kaip szimtas ypatų žiamaitiszkos mythologijos ir pasakų, kurios iktūlaik su visu nežinomos buvo tyrinėjimūse, arba kurių mažai ką daugiau kaip varda zinota, czionai esti padūtos dėl mokslo.

Lietuviszki tyrinėjimai dėl mokslinjkų nėra svetimais: kaip padyvytinos dainos žmonių, kurias pradėta akyliaus tēmyti nū pereitojo szimtmezio, buvo patraukusios atyda ant savės ne vienų poetų, taip pat anksti tapė maž-daug ūztėmytos ypatos lietuviszkosios mythologijos, ir tai nūdugnias jau per *Lasicijų*, kurs zino pasakas apie dievus ir daimonus Žiamaičių, *quorum tantus pene est numerus quantus aliorum apud Hesiodum*; jo trumpos zinios *de Diis Samogitarum ceterumque Sarmatarum*, nežiuriat į stoka kritikiszko asztrumo, kuri yda priklauso didumai mokslinczių jojo gadynės, palieka mums skaudų apgailistavimą, kad jis nepasēmė giliaus isz bagoto szaltinio mythologiszku žmonių padavimų.

Taip-gi *Norbutas* (Narbut) savo didžiamjame istoriskame veikale buvo, ir tai gana nūdugnias, ūziēmęs mythologija Lietuvių; vienok kas pirmąjį tomą, jo „Mitologia litewska“, perškaitęs yra, tas bus linkęs pritaikinti taip-gi prie szitojo darbo aną nusprendimą, kurį didis Szafarik yra iszdavęs apie czion priplaikius istoriszkus ir kalbiszkus rasztus visų mokšinczių iki 1839 m., ir tai tokiais zodžiais: „lietuviszkasis istorijos ir kalbos tyrinėjimas dar pudymu tēbguli; viskas, kas iktūlaik raszyta, yra prirengimū ir pradzia“.

Taip pat vēlesniūse rasztūse, kur tapė mythologija Lietuvių pajudinta arba kritikiszkaĩ apdirbta, veltū jieszkotum ganėdinanczio traktavojimo bent jau esanczio materijolo: publikacijos rasztų, paliktų per *W. Mannhardt*’ą, kurs, kaip raszoma, palikęs yra pagatavytą dėl spaudos mythologija Lietuvių ir Latvių, mes iki sziaulaik veltū ilgėjomėti; rods naujo materijolo nei tasai darbas, kiek man teko daznoti, nedūs, nors autorias plati zinia bus tikrai pasirupinusi, kad mes veikala mokinto vyro gūdosime kaipo labai brangintą lobį.

Tokiu budu reikėjo atverti naujus szaltinius, arba isz žmoningo, bet nūgrimzdsusio Olympo Lietuvių — jeigu man vale paantrinti gražųj iszsitarimą, kurį Angelo de Gubernatis draugiszkoje apisznekoje prie mano Vendiszkojo veikalo pritaikina „Nuvoj Antologioj“ — tiktai keletos ypatų jojo bliednas abrozaz bėgliai nupiesztime abrise tepasiliko iszgelbėtas dėl ainių.

Bet kur reikia jieszkoti naujųjų szaltinių? Kaip tik Vokietija pasekė pėdomis Italų ir Prancuzų, jieszkodama pėdsko mythų ir pasakų nevien ūzraszūse priėjusių laikų, bet paimdama priplaikius padavimus isz lupų paczių žmonių, tai Vokietijoje, kaip zinome, susidarė labai bagota literatura pasakų ir sakmių, prietarų ir kitokių isz tos pusės svarbių nūmonių žmonių. Rods mythiszkoji įtalpa szitų veikalų yra isz dalies perviszyjama atsakancziais rankiais, kokius Slavai arba kiti jų tarpe sustatė, kada gi prietikiui ankstus įvesdinimas krikszczionybės ir apszvieta, kokią sutvėrė klassicizmas, bus isznaikinę daug minėjimų apie bagotas ir isz dalies labai gilamisles, religiszkas nūmones senoviszkos pagonystos Vokietijoje. Taip-gi lietuviszkiejie žmonių padavimai tapė per Vokiecius keletasyk rankiojami: *Tettar* ir *Temmė* yra suteikę pakilius priedus, *Langkusch*, ir įpatingai *Schleiher*’is; *Bezenberger*’is savo neseniai spaudintame, kiltame veikale „Litau-

isch Torchungen“ yra padavęs tolesnį materijolą dėl susipašimo su atitolintesnėmis lietuviszkomis žmonių nūmonėmis; tikslai su didžiausiu akyvumu galima persiirti per jo perskyrimus apie „mįslius, priezodžius ir priezodiszkas patarles, plūdimus ir keiksmo žodžius, prietarmingas ir kitas žmonių nūmones bei papročius“.

(Toliaus bus)

Tikyba Mergaites.

Stovi prie kranto maža mergiukė,

Kur vakar tylei stovėj' stubiukė.

Sujudę vilnys ir szmotai ledo

Grincę ir mamą podraug, atrado....

Mergiukė vieną tik nelytėta

Stovi prie kranto aszaroms slėgta.

— „O, mamut miela! — su balsų verke,

— Pyksti gal vis dar? ... negrįzti... vargel!

— Mamutę miela! eiksz!.. szaukiu tavę,

Priglausk prie savęs dar kartą manę.

Akutes sopą — verkiu ir stoviu;

Dānos neturiu — nakties jau boju“!

„Bet vandens szniokszcze, upėsna plauke,

Nieks neiszeina, tik vilnys kauke.

Ar gi negrąžis, vargszei mamelė?

Belaukent szaltis, visą jau gele.

— Mėtosi vilnys, ant pėdų lieje.

Mergiukė stovi, — aszaras lieje.

Dirst, sztai vezimas, jam' puiki pori,

Ziur' į mergiukę' — szirdį jai roni;

Prie vargszės klaupe ir sujausmėjus

Bucziūj' prie szirdies ranką pridėjus.

— O, eiksz su manim! eiksz siratėle,

Motina liksiu, tav, vargdienėle“.

„Ne galiu, — tarė, ant to mergiukė,

— Mamos asz laukiu — byla maziukė.

— Sugrįzsz ji sziczion, — buczyūs tad' manę

Ir dar lėliukę dūs vardu Bane“.

Tai tarus, greitai nū jės pabėgo,

Stojo pieškosna, kur vandū bėgo.

Meilinga poni ir vėl ją szauke:

„O, eiksz su manim, — taves ten lauke;

— Turiu palocių; dūsiu lėliukę,

Dūsiu raiszelių, taip gi szlebiukę.

Gausi dar cukraus ir zabovelių

Aidas prie miego siūsiu dainelių“.

„Oi nel! — ir vėla mergiukė, byla,

— Mama nerastų... tai, tamsos tyla;

O ji sugrįzsz, ji dūs man lėliukę,

Ir atjieszkosim mūsų stubiukę.

Kur vėl nytiūs mą dainelės gaidą.

— Asz jos sulauksiu, nės matau veidą“.

Ir vėla liudnai nulėnkus galvą,

Stov', panaszi į szėkszta spalvą.

Kojalės jos, drebėdamos linko,

Plaukai sus'tarszė ant kaktos slinko;

Isztiestos prieszais smulkios rankutės;

Aszaras leidze skaisezios akutės....

Atėjo vakars. Silpna mergiukė

Ant upės kranto gula maziukė,

Ir neatkreipus nog vandens veido

Misliis į dangų savo paleido.

Savyje sznabzda palengvytėle:

„Labą nakt! miela man motinėle“.

Motina plauke tarp szturkszczios baimės

Ant stubos stogo, haisios nelaimės.

Riszti mat rāstai, silpni ir balkei,

Ar gal tarnauti už valtį tankei?

Į kova varo sukurei vilnių

Ir vis, vis... nesza toli link gilmių.

Bet sztai nelaimė nauja užpūla: —

Balkiai su trenksmu sudūd' į ūlą,

Ir skaldo jūs ledai ant vietos...

Kas syk mažesnis laivelis mėtos.

Kartas po kartui lenta atplyszta...

Dvasę silpnesnė viltis dalypsta.

Czion, vargszei rupi ir kita baimė: —

O kur dukrelė, ta josios laimė?

Tad prie Vieszpaties szauke: „O Dievel

Vale gi tavo, gelbėk man Tėve.

Geisk! kraujas tavo prazydįs rozę,

O sujudę vilnys pavirs į grozę.

Geisk! vidur nakties szvies cze saulelė,

Ir ant virsz vandens žaliūs žolelė,

Kaipo ant kranto ji mėgo zaliūt

Ir savo dukrelę leido liuliūt.

Geisk! nezusiu, ne asz czion, o Pone!

Atsidūdu Tav, mano malone“.

Czion vilnis baisi ledus prayrato

Ir laivą vargszės į dalis skirsto.

Likoai jaijai du balkei balti,

Paveikale kryziaus, rodos sukalti.

„Tai zenklas Tavo, Tavo galybė!

Ant kurio visa mano gyvybė“....

Vandū vis savaiip užė, liuliūje;

Vilnise kryzius, cze jau siubūje.

Tarp vandens, ūlų, — to gamtos vieko

Daplaukę kraszta, nekludzius nieko.

Motina lenkes, buczyūje žemę

Ir viltį savo Dievuje reme.

Dar nakties laikas — atranda pėdas

Smiltise mergiukės. Uzmirszta bėdas.

— Per tankumynus girios ten spraudzes,

Kojai užkliuvus prie medzių glaudzes.

Skverbes per kelmus, — dumblą ten breda, —

Mergiukės rupi — sveikata deda.

Randa maziukę, — glaudze prie savęs,

Tartum kad aukso szmotą kas gavęs.

Glosto galvelę, kojales denge,

O apie savę nei kiek ne venge.

Mergaitė sznabzda palengvytėle:

„Labą nakt! miela man motinėle“.

A. Kamaitis.

Nupuolimas Europos.

Delko visos veik europiskos revoliucijos neatnesze laukemu pasekmiu?

lenkiskai paraszė S. Buszczinskas.
lietuviskai gulde Kranklys.

Isz pasiuntinių prancuziszkų buvo tenai Caraman'as, de la Ferronaye ir kunjgaiksztis de Blacas. Anglija atsiuntė lordą Stewart, Sardinija markizą di S. Marsan ir grovą d'Aglie, vieszpatystė bažnytinė kardinolą Spina, Sicilija kunjgaiksztį Ruffo. Tas minėtinas sąryszis, rengemas slaptai varde ir su užgyrimu prisiekusių valdonų, judėjo jau arti keturi mėnėsei, kada daėjo žinė apie pasikėlimą Piemonko, o pagalios apie revoliuciją graikiszką. Szetoniszkas susivienijimas subugo. Trys stipriausios vieszpatystės: Austrija, Maskolija ir Vokietija priėmė polytiką ginklinės intervencijos atsitikus viduriniam sukilimui susiediszkose szalise ir tokią įvedė į europiszkas tiesas tautiszkas (1821).

Apart tironų ir patrakėlių nėra kaip kitaip pavadyt to darytojus.

Varde to judosizsko uztvirtinimo, pavadyto tiesa, paskutinė vale ir liūsybė tautų supancziota liko. Kalbo diplomatiszko „viduriniu sukilimu“ vadinosi kožnas dejavimas tautos, atsiliepinimas apie savo tiesas, apie buvį neprigulmingą. Nū to laiko, net legaliszkį valdonai, neturėjo galės dūti liūsybę tautai, nei priimti įstatus konstitucijiszkus, be daleidimo tai daryt per kitus draugus, į kurių sąryszį tasai prigulėjo. Prieszingai nutikus, valdonai prigulinti prie vieno susivienijimo, žadėjosi ginklu sutartį tą palaikyt. Kaip matome ilgainiu net iki dabartinių laikų atsitikimus barnių ir karių, isz priezasties nedalaikymo tos sutarties. Kada 1866 m. Austrija įvedė reformas liberaliszkas, raudas maskoliszkas nemažai priurzgė.

Varde susiriszimo, pavadyto „szventu“, austrijokiszka kariumenė įpūlė į Neapolį ir Piemontą, o prancuziszka į Ispaniją. Visose tose trijose vieszpatystėse dūtos tautom konstitucijos ir uztvirtytos per karalius, likosi panaikytos. Karalystėje abiejų Sicilijų prasiplatino ponavojimas policijos.

Užstojo viduramžinės torturos ir persekiojimai pilui pikadėjyszių ir galvažudyszių sunkių dėl patikėjimo.

Toks padėjimas laikėsi pietinė dalį valakiszko pusiausaulio net iki 1859 m.

Kaipo-gi svarbiausiu dalyku Maskolijos buvo nusilpnijimas Turkijos per sutvėrimą vieszpatystės artymos jai tikybiszka iszpažinczia, per tai paskucziausiu traktatu 1827 mete užgirta neprigulmystė tos dalies Graikijos, kuri pavadinata karalyste. Prie to prisidėjo Anglija ir Prancuzija, iszsiderėją sav ypatingas naudas ir nekūrę galę pietu – vakarinė dalį Europos. Pasekme szio viso pakilo muszis ties Navarinu kuris tai panaikino jurinę galybę Turkijos.

Kaipo gi D. Britanija cirkuliare Castlereagh diena 19 Sausio 1821 mete, nepriėmė nutarimų trijų didžiausių vieszpatyszių, ant kongreso Lublensko, kas link užgirtų intervencijų, keista polytika neutraliszkumo ne sykį atneszė tautom daugiau blėdies.

Del užgesinimo bauginanczios visur revoliucijos, susita-

relial vieszpacziai susirinko ir vel ant kongreso Verono 1822 mete. E-anti ugnyje visa pietinė dalis Europos, iszgąsdino jūs. Ministrai penkių stipriausių vieszpatyszių laikė pirmiau prisigatavojimo konferenciją Vieno. Į Veroną pribuvo savo ypata patsai karalius Prusų, cesorius Austrijos, cesorius Maskolijos, taip-gi karaliai abiejų Sicilijų ir Sardinijos, apart kitų vieszpataujanczių kunjgaikszzių Italijos. Vardė rando angliszko pribuvo ant tarimų, Wellington'as. Raudas Prancuzijos prisiuntė varde savo kunjgaiksztį de Montmorency ir p. Chateaubriand. Ministrai Metternich, Pozzo di Borgo, Bernsfort ir Hardenberg parėmė vieszpataujanczius savo rodomis. Tarp kitų radosi czion taip-gi bankierius Rothchildas. Po prezidentyste kun. Metternicho, vedėsi tarimai verczenti visus užlaikyti vis tai slapybė. Prancuzija pasiėmė suramdyti pasikėlimus pirenėjiszko pusiausaulio ir užvesti tenai absolutiszką valdžę monarchijos. Anglija neatsisakė dalyvauti ant tarybų vieszpaczių ir ministrų ir isz dalies rodėsi tam pritare; bet nenorėdama nieko savo aukauti, darodinėjo keliu pakajaus vis tai veikti. Kitos kontinentaliszkos vieszpatystės prisizadėjo gelbėti savo sylomis Prancuzijai. Kadangi slaptinai vis tai nutiko, todėl ir deputatų Graikijos nepriimta. Metė 1823 kariauna prancuziszka įzengė į Ispaniją. Susirinkimas Kortežų per panevalę tapė iszrisztas. Revoliuciją Piemonto užslogino Austrijokai susiriszę su karaliszka kariauna, nors pasikėlimai narsėi prieszinosi. Po apieka intervencijos, Karolius – Feliksas įvedė neaprubežiūtą karaliszką valdžę, kuri traukesi iki 1848 m.

1825 mete revoliucijoniszka szalinjkystė maskoliszka, iszsiplėtojus nekuriūse pulkūse gvardijos, liko panaikyta per iszsiuntimą tų pulkų ant tikros prapulties laike karės su Turkija. Sekancziam mete Mahmud II liepė nukirsdyt 20 tukstanczių prieszingų jo despotizmui Janiczarų. Sultonas sekė Carą, bet pasielgė vieszai.

1820 mete emancipacijoje katalikų Irlandijoje, dėl rupestingumo O'Connella ir pertraukimo privestinos unijos su Anglije (*repeal*), kuri turėjo but įpėdiniu polytikos to užtarėjo prispaustos tautos, po keturiolikametinės parlamentariszkos imtyuės su gabiu kabinetu Londoniszku, po 70 mažų susirinkimų žmonių ir 20 *Monster-Meeting'ų*, pasibaigė ant to, kad raudas su pagelbą ginklinės sylos ant lygumos *Cloutraf*, mierį savo, veidė pradėtų reformų, apreiszke. Apkvailinti žmonės iszsiskirstė be jokio pasiprieszinimo. O'Connell umai mirė Genujo isz didelio susirupinimo. Irlandiečiai iki sziol persekiojimus kencze.

Prancuzijo, Liepinė revoliucija 1830 m. ant to paszaukė Liudviką – Pilypą, kad jį 18 metų paskiau nū sosto paszalinti. Maisztas Lenkų tūm metu skaudus buvo, isz priezasties nepritarimo susiediszkų tautų. Ta pati dalis patiko didvyrius tos szalies karė su Maskolija 1863 mete. Anglija, Vokietija ir Turkija slapta pagelbėjo Maskoliams.

Revoliuciją 1848 m. užgesino europiszka koalicija vieszpaczių. Vengrus suramdino Mikalojus. 1866 mete ir 1867 Vokietija polytikoje pateko rankosna vieno ministro. Vie-nybė vokiszkų dinastijų baugi yra dėl valnybės. Ar ne yra aiszkiu dalyku, kad susitarusios, ant pažiuros vieszpaczių tautos, gal turėt sylą nepergalimą? Napoleonas III pradėjo tą, ką susivienijusios tautos turi nubaigti.

(Galas)

M. ROSENBAUM

Geriausė del Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieta, ir ant visokių linijų. Turim susinesizimus kiekvienoj dalyje svieta ir siuncziam pinigūs greitai ir pigei. Susisėnekam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Klaidu ataisa.

Savo raszte isz Pittstono nū 29 d. Kovo, patilpusio 13 num. „Vienybė“ ne buvau paraszės kokią dieną buvo mitingas, todėl nū rėdystės buvo padėta kad 28 b. Kovo (Nedėlioje), kaipogi mitingai visada buua Nedėliomis, o tą laiszką asz raziiau Panedėlyje (29 d. Kovo). Pataisau todėl savo klaidą, praneszdamas, kad mitingas buvo 7 d. Kovo. Rėdystės gi meldziu atleist už mano tokį apsirikimą.

Parapijonas.

(Nū Rėd. szitą attaisą apturėjom pervėlai, todėl nespėjo patilpt į pereitą num.; - szitam num. talpinam.)

Uzmėkioje už laikraszi.

„VIENYBE LIETUVNIKU“

W. m. Marazas Minersville	\$2,00
Rev. J. Martiszius Hazleton	„2,00
M. Grabauckas Minersville	„2,00
J. Zalnierukas	„1,00
J. Lietuvnikas	„1,00
M. Vilkauckas McAdoo	„2,00
J. Vaszkeviczė Freeland	„1,00
J. Lacus	„1,00
A. Kellert	„1,00
A. Barchis Philadelphia	„2,00
M. Naimanas Plymouth	„2,00
J. Sznipis Fayette City, Pa.	„2,00
B. Macziulis Scranton	„2,00
Onuf. Zaleskis Uniondale,	„1,00
Ig. Lapinskas Mahanov City	„2,00
J. Porker Mashet L. I.	„1,50
B. Syrvidas Glasgow	„2,00
T. Kubilski So. Boston	„2,00
F. Dragunas Forest City	„3,00
A. Abromaitis Baltimore	„2,00
J. Domeika Waterbury Conn.	„2,20
J. Koons Shaft Pa.	„2,00
Chas Mitchell Jersey City	„1,00
Stanislaus Jurevicz Austria	„1,28
A. Paulauckas Pamfret Landing	„1,00

J. Jankaukas Waterbury	„2,00
Aug. Liszkauc kas Plymouth	„1,00
J. Varnagiris	„1,00
J. J. Bobbin Shenandoah	„2,00
J. Rudaitis Maltby	„1,00
Dom. Lukszas Thomas	„1,50
A. Shatas Minersville	„2,00
J. Kailius Baltimore	„2,00
J. Czekaitis Shenandoah	„1,00
S. Urbas Cheltenham	„2,00
J. White Brooklyn	„1,00
N. Olszinskas Cleveland	„1,00

Lenkiskos knygos

maldu, pargabentos isz uzmarės.
Gauamos pas Jūz. Pauksztj.

Westchnienie duszy pobożnej, széer nabożenstw i pieśni z przydaniam Drogi krzyżowej, Gorzkiego tal i psalmów	\$1,50.
Złoty Oltarz czyli zbiór nabożenstw dla chrzed. cian i katolików	\$1,30.
Oltarzyk czyli zbiór nabożenstw dla młodzieży katolickiej	70 c.
Wyborek nabożenstw dla młodzieży katolickiej	50 c.
Maly złoty oltarzyk dla pobożnych dzieci katolickich	45 c.

Knigos

pargabentos isz uzmarės:
Maldu knjigos,

Masas gūkas altorius, Miazzių maldos su abrozėliais (mažam formate) krisztoliniu apdaru	60 ct
Szagrino	50 c.
Aukso Altorius, arba Szaltinis dangtesku skarbū 3.00 iki 3.00.	
Garbe Dieuwj ant aukestybės	\$1,50.
Balsas Batandėtas	1.25c., 1.50c. ir 2,00c.
Knigų giesmių arba Kanticzkos	75c.
150 Psalmū Dowido karaliū ant paveikalo kanticzkų	75c.
Istoriskos dvasiskos italpos knjigos,	
Gyvenimas Vieszpaties Jezaus Kristaus,	75c.
Istorija seno ir naujo istatymo su abrozėl.	15c.
Istorija seno istatymo	25c.
Gyvenimas Marijos	30c.
Menno szwenziansios Marijos Panos	30c.
Sopulė Motynos Diewo	30c.
Evangelijos supulkeis apdarais	1,00c.
Gyvenimas szwentuju, ant viąų metų kożnos dienos, pirma, antra, trečia ketvirta ir penkta dalis už kożną dalį po	65c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro	10c.
Stebuktai Dievo Szvencz. Sakramente	40c.
Istoriskos knjigos svietiskos italpos.	
Oltiypas	25 c.
Robinsono	25 c.
Kantrios Elenos	20 c.
Lementorius su poterialis ir mistranturais	10 c.
Istorija Lietuvos	30c.
Istorija Suvienytų Valstijų Amerikos konstitucija	\$1,00
Trumpas senovės Lietuvių Istorija	10c.
Aplinkrasziis kun. Petraycziaus į Vilniaus džiakonytės kuningus 1870 m.	5c.

Už ką mes lenkams turime būti dėkingi arba nedėkingi, graži knigtė kuriuje apraszta visai mūsų prietikiui su lenkais nū pat krikšto Lietuvos	5c.
Žiponas bei žiponė	40c.
Žirgas ir valkas	30c.
Vytautas didis Lietuvos kunigalksztis	30c.
Aple senovės Lietuvos plis	10c.
Kanklės lietuviskos dainos keturiems balsams (su natomis)	30c.
Amerika pirtyja (komedija)	10c.
Aple kalbų pradzią	5c.
Budai gydymo nekurių ligų	25c.
Ką daryti, kad sveiki butume ir ligai gyventume	5c.
Kas yra, o kas bus! žvilgtis ant szių dienų ir ateitę	5c.
krumplių Jonas, apysakėlė	5c.
keletas zodzių aple nežmoniskų maskolių darbus krađišėe ir aple sudyjimą krađiezių Vilniuje	5c.
keletas raesztų aple krađių atstikima	10c.
Tamozius besotis apysaka	5c.
kalba dviejų žmonų kasimiero ir Antano aple katalikų bažnycios pamata	5c.
Lietuvos kanklės (eilėmės raez.)	10c.
Pamokalai aple suda Dievo, pakutę dangų ir nekaltą prasidėjimą Szv. Panos Marijos	10c.
Pamokalai ir Ganytojus kalbos sodieciaims, knigga pirmoji, apima laiką nū pirmos nedėlios Adventų iki pelenų dienai (pamokalai kożnam nedėdientui)	\$1,25c.
Trumpi pamokulmai ir rodos, pagal kurias turi eigtis kiekvienas žmogus	10c.
Lietuvos gspadinė arba pamokinimas kaip suvartoti Dievo dovanas, paraszė žmona. Antras iszleidimas pagerintas	15c.
Final r jų gyvenimas, vienedis ir pirmutinė szaina	10c.
Pavargėlė ir kaip gyvena kymal, apysakos	10c.
Andersono pasakos (su abrozė)	15c.
Gydyklos nū balmės myrio	30c.
Mistijs ir žiedas	25c.
Naujaisis sapnų knigėlė	50c.
Ženybos paikių Miko	5c.

Knigos poetiskos.

Senkaus Jurgis	15c.
Vitolioranda, puikus poematas isz senovės lietuvių gyvenimo, 2 knjigos	1.25c.
Dėnelaiciao pavasario linksmybės	10c.
Konradas Valenrodas	10c.
Tėvyniskos giesmės	5c.
Jūkautos dainos	5c.
Naujos dainos	10c.
Birutės dainos	10c.
Tėvynainių giesmės	40c.
Petro Arimajo raesztai — eilės	10c.
Pagirėnų gobtuvės — teatraliszka	10c.
Ponsair Muzikal, Drama penkiuose permainose, paraszta Aleksandro Gužuczio,	15c.

Apysakos.

Palaugos Jūze, linksmi skaltymai	20c.
Kastetybė tai nemelas puikus apysakėlės isz lietuvių gyvenimo	15c.
Historija aple gražę Magelona, dukterį karaliū isz Neapolio ir aple Petrą karalių	20c.
Pajudėjimas vyrai žemę, puiki apysaka paraszta patrijotiszkoje dvasėje pagal vengriska pono A. isz B. autorias knigtės „Kas teisybė tai ne melas“	15c.
Pasaka apė Szaltabuzius (jūkinga)	5.
Žiemos vataro adynėlė, vokiszkom raldėm	20c.
Mudkėlis	15c.
Valių knigėlė	15c.
Ant Nakvynės	5c.
Kaimynų pasaka	5c.
Kaukazo belalvis	5c.
Kur melis, ten ir Dievas	5c.
Kas kaltas	5c.
Negirdėtas daigtas	5c.
Pasakojimas aple vaiță ir jo raestinję	5c.
Senis Makrickas	5c.
Vakarais Tilviko pirktelė	5c.
Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti nūdėngi skaltymai. [ketvirta dalis „Salauskiszko Senelio“]	15c.

Mokliskzi rankvedžiai ir kitokios knjigos

Knigga dėl iszsimokinio visapvietinės kalbos	15
Aple buvimą Dievo	5c.
Grieszninkas priverstas metavotis	15c.
Pamokalai aple trusę	5c.
Talmudaisr mūsų žydai	10c.
Szkala su kalba	20c.
Priesausziis	20c.
Kaip įgti pinigūs ir turță	20c.
Geritybė	5c. ir 10c.
Genių dėdė, graži pasakutė kur iszrodyta, aple žemę ir kitus svieta, jų buvį ir pabaigę	75 c.

kaip labai svieta slogina maskolių valdis 5c.	
Aple Dangų	5c.
Final r jų gyvenimas, ir pirmutinė szaina	10c.
Lietuvos gspadinė	10c.
Žodynas kun. M. Miešinio	\$200.
Naujas elementorius [1896 m.] apdarytas su puikiomis paveiklais	15c.
Trumpa peršvalga lietuvystės darbių Amerikoje 20c., dėl perkupczų po	10c.
Kalendoriai ant 1899, 1890 ir ant 1894 m. po	10c.

Ivairios dvasiskos knjigos,

Pamokalai ant didziųjų metinių szvenczių ir dziuosos nedėlios,	50c.
Tiesos Zozdel,	35c.
Fililotea arba kelias į maldingą gyvenimą	50c.
Pokilis Szventuju	15c.
Iszguldimas metinių szvenczių labai naudinga knigėlė	10c.
Mokslas Rymo kataliku	40c.
Kas yra griekas?	15c.
Nekaltybė	30c.
Vartai dangaus	15c.
Pekla, arba smūnas pragaras	75c.
Ariela yra nūdal; su iliustracijomis	30c.
Garas aple bajejės Dievo suda	35c.
Raktas dangų	15c.
Didžioji nedėlia	5c.
Kaip Sumeniją nuspakajiti	15c.
Vadovas į dangų	40c.
Prisigatavojimas ant smertisio	40c.
Draugija dėl duszių	5c.
Lietuviskos miazios	10c.
Kaedieninės Maldos	5c.

Notos del partapijono.

Varpelis [valcas]	30c.
Dėdionė [polka]	30c.
Sudiev [mazurka]	40c.
Paveikslai [abrozai].	
Krađių skerdynė	50c.
Paveikslas Gedimino	30c.
Paveikslas Vytauto	25c.
Paveikslas Litanijos	25c.
Visoki Abrozėliai su maldėmėmis po szentus.	

KNINGOS EOCNOS SPAUSTUVĖS.

Lietuvos istorija, nū seniausiu gadynių iki Gedimino D. L. K., paraszta 1850 m. Simano Daukanto. Kniga pirma, ganama už	1,50c.
Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemalėzių paraszta Simano Daukanto, gauamos už	1,00.
Istorija Katalikų Bažnycios,	1,00.
Europos Istorija su siamlaplais	50 ct.
Lietuviskos DAINOS isz visur surinktos	200c.
Pasakojimas Antano Tretninko paraszė vysk. Žemalėzių Motiejus Valancziuskaas, 25 ct.	
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba,	20 ct.
Dievaitė, apysaka szios gadynės	1,00 ct.
Apleka Dievo	\$1,00.
Aukso Verzis, labai puiki drama	20 ct.
Du puikus apaszymaj aple nedorybę aydo ir pikta augynimą wajku	\$1,00.
Eglė, žalczių karalienė ir Iszgrojimas Kauno pilies 1863 m., du puikus dramatai paraszti Aleksandro Gužuczio,	25c.
Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka isz senovės laikų	50 ct.
Historije gražios Katrakes ir jos visoki atstikimai	10c.
Historije isz laiko Francuzkos	
„vainos Afrikoj“	30c.
Iz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puikios apysakos, ant lietuviszko perdėjo V. Stag.	40c.
Istorija Septynių Mokintoju	
„ir Lietuvos Sapias	50c.
Jurgis Milostawskis	80c.
Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotų po valdisia maskolians	50c.
Kabalas talpinantis sayje visokius uzminimus ir ant jų reikalaujantį atsakymą	10c.
Konstitucija dėl darbinjku	10c.
Namelis pustelniko	75c.
Nedorybes Rymo Olesorju, historije isz lajko „ponawojimo Nerono“	80 ct.
Pujkus apaszymaj tikru atsytikimu isz „czesu wajnos 1863 metu“	40 ct.
Prawadnikas angeiskos kalbos neabdar.	\$1,00
„abdarjtas“	\$1,25.
Pujkus apaszymas aple Lietuvą	\$1,00.
Rinalda Rinaldinas	\$1,50 ct.
Senowes apaszymas aple Duktery Filypo Karejwio	50 ct.
Sumyszimas arba bajma tury dydeles akis Fykra tejsybe isz Suwaiku gubernijos	15 ct.
Szwiesa Diewo	65 ct.
Titkus Persų Karalius	25 ct.
Uzstanawik ant to geraj	50 ct.
Witasir Korynna historije isz lajko persekiojim Bažnycios S. per Deoklecijana	95 ct.